

Fylkesmannen i Nordland

Inn på tunet i Nordlandskommunene

Pilotbeskrivelse

- Tittel : Inn på tunet i Nordlandskommunene 2020-2022
- Dato : 01.10.2020
- Forfatter : Eirik Arntsen, Heidi Bolte, Ingrid Roaldsen, Julie Tangen
- Rapportnummer : 4/2020
- ISBN : 978-82-92558-99-7
- Emneord : Inn på tunet, landbruk
- Utgiver : Fylkesmannen i Nordland
- Antall sider : 40
- Ansv. sign : John Kosmo, landbruks- og reindriftsdirektør
- Sammendrag : Denne pilotbeskrivelsen er grunnlaget for Fylkesmannen i Nordland og Nordland Fylkeskommune sin felles søknad til Landbruksdirektoratet om å få pilotmidler fra Inn på tunet-løftet 2. I samarbeid med kommunene (kjøpergruppen) Bodø, Hadsel, Meløy, Vestvågøy og Vågan skal det gjennomføres en toårig pilot for Inn på tunet på området for grunnskole. Pilotbeskrivelsen bygger videre på et etablert tverrfaglig samarbeid hos Fylkesmannen i Nordland mellom avdelingene for Helse- og omsorg, Landbruk- og reindrift, Oppvekst- og utdanning, og Sosial- og vergemål, for å øke kjøpernes kunnskap om Inn på tunet.
- Rammen rundt piloten skal være et overordnet barneperspektiv, der alle elevene i grunnskolen, inkludert de sårbare barna som vokser opp i lavinntektsfamilier, skal få muligheten til å bruke Inn på tunet-gården som en læringsarena og som et sted for avlastning og fritid. Gjennom vårt tverrfaglige samarbeid får vi løftet barneperspektivet og sett dette i sammenheng med bekjempelse av barnefattigdom og utenforskap. Nordland Fylkeskommune med ansvar for videregående opplæring, anerkjenner at et godt utviklet tilbud om Inn på tunet til elevene i grunnskolen, kan bidra til å redusere utenforskap og utfordringene med frafall i videregående skole. Piloten er designet rundt Fagfornyelsen og består av ni ulike fellestiltak, en egen verktøykasse med skreddersydde tiltak som de deltakende kommunene kan velge fra, og følgeforskning som skal bringe kunnskap fra piloten og besvare spørsmålene stilt igjennom utlysningen fra Landbruksdirektoratet.
- Piloten skal blant annet samarbeide med grunnskolelærerutdanningen ved Nord Universitet, Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen, Inn på tunet Nordland SA, Norsk Landbruksrådgiving Nord-Norge, og KS.

Innhold

Innledning.....	5
DEL 1	6
Tverrfaglig barneperspektiv	6
Begrepsavklaringer	7
Kvalitetssikring gjennom godkjenningsordningen	8
Inn på tunet-næringen nasjonalt og regionalt	8
Nasjonalt	8
Regionalt	9
Forankring	9
Fagfornyelsen i grunnskole og videregående opplæring	9
Stoltenbergutvalget	10
Tverrdepartementalt samarbeid om IPT	10
Fylkesmannens rolle i forhold til IPT	10
Regional plan for landbruk i Nordland 2018-2030	11
Regionalt næringsprogram for landbruket i Nordland 2019-2022	11
DEL 2	12
Målsettinger og målgrupper	12
Hovedmålsetting i piloten	12
Målgrupper	12
Valg av tjenesteområde og kommuner for piloten i Nordland	12
Valg av grunnskole som tjenesteområde for piloten i Nordland	12
Valg av pilotkommuner	13
Hadsel kommune	14
Meløy kommune	14
Vestvågøy kommune	15
Vågan kommune	15
Bodø kommune	16
Organisering	17
Tverrfaglig barneperspektiv i prosjektgruppen	17
Styringsgruppe	18
Eksterne samarbeidspartnere	18
Inn på tunet Nordland SA	18
Norsk Landbruksrådgiving (NLR) Nord-Norge	18
Nord universitet	18
Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen	19
KS Nordland	19
Tiltak- og tidsplanoversikt	20
Følgforskning	20

Fellestiltak for pilotkommunene og erfaringskommunen	21
«Verktøykassa for kommunene»	22
Tidslinje	23
Milepælsplan	24
Tabell 3. Milepælsplan.....	24
Detaljert beskrivelse av tiltakene.....	24
Fellestiltak	24
Tiltak 1	24
Tiltak 2	26
Tiltak 3	27
Tiltak 4	28
Tiltak 5	29
Tiltak 6	30
Tiltak 7	31
Tiltak 8	31
Tiltak 9	33
«Verktøykassa for kommunene»	35
Tiltak 10	35
Følgforskning.....	37
Tiltak 11	37
Kostnadsplan og finansieringsplan.....	37
Tabell 4. Personalkostnader	38
Tabell 5. Totale kostnader	38
Tabell 6. Finansieringsplan	39
Risikovurdering.....	39
Litteraturliste.....	40

Forsidebilde: Ingrid Roaldsen, Fylkesmannen i Nordland

Innledning

Dette er pilotbeskrivelsen for Inn på tunet i Nordlandskommunene, en felles søknad fra Fylkesmannen i Nordland og Nordland Fylkeskommune til Landbruksdirektoratet om å bli pilotfylke for Inn på tunet i grunnskolen i utvalgte kommuner i Nordland. Hovedmålsettingen med piloten er: *Inn på tunet er en del av kommunenes tiltaksmeny med støtte fra Inn på tunet-koordinatorene i regionene i Nordland.*

Dokumentet er omfattende fordi det er tenkt brukt som et arbeidsverktøy for alle de involverte; de deltakende kommunene, samarbeidspartnere, Fylkesmannen og Fylkeskommunen. DEL 1 gir derfor en generell beskrivelse og innføring i Inn på tunet, mens DEL 2 detaljert skisserer piloten Inn på tunet i Nordlandskommunene.

Pilotbeskrivelsens DEL 1 starter med en kort innføring i Inn på tunet gjennom en begrepsavklaring og en beskrivelse av godkjenningsordningen. Videre beskrives Inn på tunet-næringen nasjonalt og regionalt, med dertil utfordringer knyttet til at kommunene fortsatt har for liten kunnskap om og kjennskap til Inn på tunet. Piloten som her beskrives er forankret både i Fylkesmannens oppdrag, i nasjonal politikk og i regionale planverk. En fellesnevner som beskrives er nødvendigheten av et samarbeid på tvers av fagområder for å utløse tjeneste- og næringspotensialet for Inn på tunet. På den ene siden har Inn på tunet et stort potensial i å løse mange av utfordringene som velferdsstaten står ovenfor, samtidig kan Inn på tunet bidra til næringsutvikling i kommunene ved at gårdsbruk etablerer et Inn på tunet-tilbud. I Nordland erfares det at Inn på tunet kan spille en rolle for å gjennomføre gode generasjonsskifter på gårdene.

Videre i pilotbeskrivelsens første del gjøres det rede for Inn på tunet som en mulighet i ordinær undervisning, og for elever som har behov for individuell opplæringsplan innenfor rammene av de nye læreplanene i grunnskolen. Fylkesmannen i Nordland vil benytte et tverrfaglig barneperspektiv og oppfølging av 0-24 Samarbeidet, inn i arbeidet sammen med pilotkommunene, med utgangspunkt i det eksisterende samarbeidet på tvers av avdelingene for helse- og omsorg, landbruk- og reindrift, oppvekst- og utdanning, og sosial- og vergemål.

I pilotbeskrivelsens DEL 2 beskrives hvilke kommuner som er valgt og forklarer hvorfor disse er godt egnet til å delta i piloten. Kommunene har hver på sin måte lite eller ingen erfaring med Inn på tunet som et tiltak til grunnskolene. Det legges derfor opp til at kommunene både skal få ta del i fellestiltak, og skreddersydde tiltak kalt «Verktøykassa for kommunene». Forslagene til tiltak som presenteres i denne pilotbeskrivelsen er et resultat av innspill fra både kjøpere og tilbydere av Inn på tunet-tjenester. For det første har det kommet en rekke innspill fra kjøpersiden på informasjonsmøter som Fylkesmannen har gjennomført i utvalgte Nordlandskommunene. For det andre har tilbyderne og kjøperne møttes til felles erfaringsutveksling og kunnskapsinnhenting på et eget seminar som ble arrangert av Fylkesmannen i mars 2019. I tillegg har tiltakene basert seg på kartleggingen av Inn på tunet-næringen i Nordland som ble gjennomført av Nordlandsforskning i 2017.

I tillegg i pilotbeskrivelsens DEL 2, skisseres organiseringen av piloten med dertil samarbeidspartnere og hvilken rolle disse er tiltenkt. Det presenteres en tidslinje samt en milepælsplan over de ulike tiltakene, som så vil bli nærmere beskrevet i egne punkter. Avslutningsvis presenteres budsjett og finansieringsplan for piloten i Nordland.

I utlysningen av midlene til Inn på tunet-løftet 2 er det en rekke problemstillinger som skal besvares gjennom de ulike pilotene. Vedlagte pilotbeskrivelse for Nordland har valgt å løse dette gjennom å lyse ut midler til følgeforskning (eng. *formative dialogue research*) knyttet til piloten. Det er flere fordeler med dette. For det første vil dette føre til at prosjektgruppen kan ha hovedfokus på gjennomføring av piloten og oppfølging av pilotkommunene, uten at verdifull kunnskap og erfaring

fra dette arbeidet går tapt. Dette fordi følgeforskning setter søkelys på prosessene og dialogene mens de pågår. For det andre vil følgeforskningen sikre at piloten i Nordland gir svar på de problemstillingene som Landbruksdirektoratet ønsker svar på. For det tredje vil følgeforskningen kunne dokumentere måten Fylkesmannen i Nordland organiserer og gjennomfører sitt utviklingsarbeid på, og på den måten bidra til å forbedre og videreutvikle arbeidsmetoder.

DEL 1

6

Tverrfaglig barneperspektiv

Fra 2018 valgte Fylkesmannen i Nordland å innrette sin innsats mot kjøpergruppen av Inn på tunet-tjenester, i all hovedsak kommunene og NAV. Dette arbeidet ble organisert som en tverrfaglig satsing internt i embetet mellom fagavdelingene for Helse- og omsorg, Landbruk- og reindrift, Oppvekst- og utdanning, og Sosial- og vergemål. En tverrfaglig Inn på tunet-satsing ble også forankret hos både embetsledelsen og i ledergruppen. Som det er nærmere beskrevet i de etterfølgende delkapitler erfarer vi at det fortsatt er behov for en videre satsing på Inn på tunet i Nordland. Fylkesmannens arbeid med å informere til ulike tjenesteområder i kommunene, har gitt gode effekter både på tilbyder- og kjøpersiden i form av økt antall tilbydere og mer samarbeid i og mellom kommunene.

For å utløse tjeneste- og næringspotensialet for Inn på tunet, er det nødvendig med et samarbeid på tvers av fagområder. På den ene siden har Inn på tunet et stort potensial i å løse mange av utfordringene som velferdsstaten står ovenfor, samtidig kan Inn på tunet bidra til næringsutvikling i kommunene ved at gårdsbruk etablerer et Inn på tunet-tilbud. I Nordland erfares det at Inn på tunet kan spille en rolle for å gjennomføre gode generasjonsskifter på gårdene.

Samarbeidet mellom fagavdelingene hos Fylkesmannen i Nordland har vært avgjørende for de positive resultatene. Embetsledelsen og ledergruppen hos Fylkesmannen i Nordland har bestemt at dette samarbeidet skal videreføres i den omsøkte piloten. Pilotbeskrivelsen som foreligger, er en felles søknad fra Fylkesmannen i Nordland og Nordland Fylkeskommune, hvorpå tverrfaglighet er en fellesnevner for samarbeidet. Nordland Fylkeskommune ved fylkesråd for Plan og næring, samt ledelse og saksbehandlere ved avdelingene Plan og næring, herunder landbruk og folkehelse og frivillighet og avdeling for Utdanning og kompetanse, har vært involvert i arbeidet med denne pilotbeskrivelsen.

I vårt samarbeid på tvers av avdelingene hos Fylkesmannen, vokter vi barneperspektivet tungt. Vi har både søkelys på «her og nå»-effekten av at barn og unge med særskilte behov gis tilrettelagte tilbud både i fritid og skole, men også et mer helhetlig perspektiv på lavinntektsfamilier og bekjempelsen av barnefattigdom og utenforskap. Gjennom tidlig innsats i grunnskole i form av tilrettelagte aktiviteter og tiltak vil man kunne fange opp sårbare barn og unge. Like viktig er det å se barnet som en del av en større helhet og samtidig jobbe med at de voksne også har forsvarlige helsetjenester, og gjennom arbeidsrettede aktiviteter gis mulighet for å bli økonomisk selvforsørget og inkludert i arbeidslivet.

Dette korresponderer blant annet med regjeringens opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse som nylig ble vedtatt. Her peker landbruks- og matministeren på Inn på tunet som et aktuelt tilbud for sårbare barn og unge, og gården som en arena for mestring, trygghet og inkludering. Dette skaper gode forutsetninger for læring. I planen står det videre at regjeringen vil bidra til å videreutvikle Inn på tunet som tilpassede tilbud til både barnehage, skole, helse-, sosial- og omsorgssektoren, integrering og arbeidstrening.

Begrepsavklaringer

Inn på tunet (forkortet IPT) er definert som «tilrettelagte og kvalitetssikrede velferdstjenester på gårdsbruk. IPT-tilbudet skal gi mestring, utvikling og trivsel. Aktiviteten i tjenestetilbudet er knyttet opp til gården, livet og arbeidet der» (Kommunal- og regionaldepartementet & Landbruks- og matdepartementet, 2013, s. 7). Gårdsbruk er en eiendom som benyttes i jord-, skog- eller hagebruk. I et IPT-tilbud er det flere aktører involvert. IPT-tilbyderen er gårdbrukeren som tilbyr tjenester i tråd med nevnte definisjon. Kjøperen av tjenesten er kommunen, NAV og i noen tilfeller private. Deltakerne i et IPT-tilbud omtales ofte som brukere eller tjenestemottakere og det er barn, unge, voksne og eldre som mottar og/deltar i IPT-tilbudet.

De viktigste tjenesteområdene for IPT er knyttet til:

- Oppvekst og utdanning: allmennpedagogikk, spesialpedagogikk, fritid, avlastning mm.
- Arbeid: arbeidstrening, rehabilitering
- Helse og omsorg: demens, psykisk helse, funksjonshemming rus mm.

IPT kan også være et tilbud til innvandrere, flyktninger, og i kriminalomsorg.

I tillegg til de aktørene som er direkte involvert, er andre viktige aktører sektormyndigheter på ulike nivåer, faglagene i landbruket, det nasjonale samvirket Inn på tunet Norge SA og de ulike regionale Inn på tunet-samvirkene, Matmerk og private organisasjoner. Fylkesmannen er sentral i IPT-sammenheng både som bindeledd mellom kommunene og sentrale myndigheter, i tillegg til å tilrettelegge for tjeneste- og næringsutvikling, samt veilede kommunene.

Barn er en av brukergruppene som kan benytte Inn på tunet-tjenester. Foto: Ingrid Roaldsen, Fylkesmannen i Nordland

Kvalitetssikring gjennom godkjenningsordningen

Matmerk er en uavhengig stiftelse som skal bidra til økt mangfold, kvalitet og verdiskaping, og har ansvar for kvalitetssystemet i landbruket (KSL). Godkjenningsordningen for Inn på tunet trådte i kraft 1. januar 2014. Inn på tunet er registrert som et beskyttet fellesmerke og ordmerke. Alle norske gårdsbruk som oppfyller kravene i godkjenningsordningen for IPT har rett til å omtale tilbudet sitt som IPT og bruke merket for IPT. En tilbyder av IPT skal være godkjent av Matmerk. Gjennom KSL har Matmerk ansvaret for godkjenning og oppfølging av IPT-tilbydere. En kontinuerlig kvalitetssikring skjer gjennom revisjoner og tett oppfølging av IPT-tilbyderne.

Inn på tunet-merket som vist på skiltet til Stall Fagerbakken i Vågan kommune. Foto: Ingrid Roaldsen, Fylkesmannen i Nordland

Godkjenningsordningen gir kjøperne en garanti for kvaliteten i tilbudet og viser at tilbyderne oppfyller en rekke kriterier både når det gjelder kvalitetskrav til generell gårdsdrift og når det gjelder HMS-krav spesifikt knyttet til å være leverandør av IPT-tjenester. Det er viktig å merke seg at det er kjøperen av IPT-tjenesten som har det faglige ansvaret for deltakerne i tilbudet. IPT-tilbyderen stiller gården sin som arena for ulike aktiviteter til disposisjon og seg selv med gårdbruker-kompetanse.

Inn på tunet-næringen nasjonalt og regionalt

Nasjonalt

I Norge er det pr. i dag omtrent 400 godkjente IPT-tilbydere (Matmerk). I 2017 gjennomførte Matmerk en undersøkelse blant godkjente IPT-gårder. Undersøkelsen viste at IPT-tilbyderne hadde følgende tilbud:

- Gården som pedagogisk ressurs (72% av respondentene)

- Tilbud gjennom NAV (67% av respondentene)
- Omsorg, personer med demens, psykiske problem (59% av respondentene)
- Barn, barnehage, SFO (58% av respondentene)
- Annet (25% av respondentene)
- Kriminalomsorg (14% av respondentene)

Kartleggingen avdekket også at 25% av de spurte hadde kontrakter med varighet på mer enn ett år. Landbruks- og matdepartementet jobber med å forbedre statistikkgrunnlaget for IPT, blant annet for å kartlegge antall brukere av tilbudene samlet sett.

Regionalt

Det er 26 godkjente IPT-tilbydere og mange som er i godkjenningssprosess i Nordland pr. august 2020 (Matmerk). Inn på tunet Nordland SA ble etablert i 2018 som en region under samvirket Inn på tunet Norge SA. Inn på tunet Nordland SA har IPT-tilbydere i 9 av Nordlands 41 kommuner. Oppslutningen og omsetningen i Inn på tunet Nordland SA er økende. I Nordland har vi også samvirkeforetaket Gårdsopplevelser Nord. Dette er et regionalt samvirkeforetak som ble etablert før der eksisterte en nasjonal godkjenningss- og kvalitetssikringsordning slik som vi kjenner det fra Matmerk i dag. Gårdsopplevelser Nord tilbyr grønn omsorg i form av gårdsopphold og avlastning, og har sitt eget kvalitetssikringssystem.

Nordlandsforskning gjennomførte i 2017 en [kartlegging blant IPT-tilbydere i Nordland](#). 19 tilbydere i Nordland ble intervjuet. Dette var både godkjente IPT-tilbydere og/eller tilbydere som er en del av samvirkeforetaket Gårdsopplevelser Nord. Funnene fra kartleggingen viste et stort mangfold av både dagtilbud og døgntilbud i fylket. Tjenestene som tilbys på gårdene har stor variasjon og har betydelig grad av tilpasning og fleksibilitet. Etterspørselen etter gårdsbasert velferdstjenester er avhengig av kommunenes kunnskap om denne typen tilbud. Resultatene viste at det er store forskjeller mellom kommunene. Fra tilbydernes ståsted, avdekket undersøkelsen utfordringer knyttet til varigheten på kontraktene med kjøperne. Varigheten er ofte ikke mer enn 0,5 til 1 år. Likevel vet vi at tilbydernes med et godt renommé ofte har avtaler med lengre varighet, men at varigheten kan oppleves av tilbydernes som et usikkerhetsmoment. Konsekvensene av dette blir at tilbydernes i mindre grad videreutvikler tilbudet sitt og viser liten vilje til videre investeringer. Undersøkelsen avdekket også at tilbydernes markedsfører sitt tilbud ved bruk av sosiale medier og/eller egne hjemmesider og markedsføring på Matmerk sine nettsider. Det ble også avdekket at tilbydernes ønsker faglig påfyll og inspirasjon, samt nettverk og andre arenaer for samarbeid, erfaringsutveksling og utvikling. Nordlandsforskning skriver i sin rapport at næringa framstår som en småskala næring, som ikke hovedsakelig er drevet av profitt og som har store vekstbehov.

Forankring

Fagfornyelsen i grunnskole og videregående opplæring

Fra august i år fornyes læreplanene for alle fag i grunnskolen og i videregående skole, også kjent som Fagfornyelsen. Formålet er å gjøre barn og unge bedre i stand til å møte og finne løsninger på dagens og fremtidens utfordringer. Dette skal blant annet gjøres ved at enkelte tema skal være gjennomgående på tvers av fag, slik som folkehelse og livsmestring, bærekraftig utvikling, demokrati og medborgerskap. I tillegg skal skolen gi rom for dybdelæring slik at elevene utvikler forståelse av sentrale elementer og sammenhenger innenfor et fag.

I skolens nye verdier og læreplanverk er det viktig at elevene møter praktiske utfordringer og utvikler nysgjerrighet og kritisk tenkning. Respekt for naturen og miljøbevissthet, er andre sentrale verdier som skal gjennomsyre opplæringen i grunnskolen og i videregående opplæring. Den overordnede delen som beskriver verdier og prinsipper for skolens praksis, legger sammen med læreplanene i de ulike fagene, opp til mer tverrfaglig arbeid og større bruk av andre opplæringsarenaer enn klasserommet. Inn på tunet kan være et godt alternativ til skolens arbeid med praktiske og varierte metoder, både i opplæringen for elever generelt, og ikke minst for elever med særskilte behov.

I Stortingsmeldingen «Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO» (Meld. St. 6, 2019-2020) peker man på at man vil ha «en barnehage og skole som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial, kulturell og språklig bakgrunn, kjønn og kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats».

Stoltenbergutvalget

Ekspertutvalget om kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner, kjent som Stoltenbergutvalget (NOU 2019: 3, Nye sjanser – bedre læring – Kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner og utdanningsløp), har også påpekt at særlig for gutter kan skolen være en arena som utfordrer. Inn på tunet-tilbud vil kunne gjøre det lettere for skolen å legge til rette for ulike andre, praktiske tilnærminger til fag. I tillegg tilbyr Inn på tunet-gården større muligheter for tilpasninger.

Tverrdepartementalt samarbeid om IPT

I Meld.St.31 Garden som ressurs – marknaden som mål, har regjeringen lagt til grunn en videreføring av tiltaksområdene i handlingsplanen for Inn på tunet også etter 2017. Et av de viktigste tiltaksområdene som videreføres er det godt etablerte tverrdepartementale samarbeidet. Landbruks- og matdepartementet har etablert et samarbeid med ulike departement for å synliggjøre IPT som aktuelt tilbud. I tillegg bidrar samarbeidet mellom departementer til at IPT er satt på dagsorden gjennom konkret politikktutforming og i politiske dokumenter. Konkrete eksempler på dette er at IPT er synliggjort som et aktuelt tiltak i bl.a. Demensplan 2020, Folkehelsemeldinga, Integreringsmeldinga, Regjeringa sin strategi for aldersvennlig samfunn og strategi for god psykisk helse. Dokumentene som her nevnes har alle vist til IPT som meningsfulle aktiviteter som gir trivsel, læring og livsmestring. Det tverrdepartementale arbeidet med IPT har også resultert i flere veiledere for IPT. I 2015 kom nasjonal veileder for gården som læringsarena for barn og unge. I 2016 kom nasjonal håndbok «Inn på tunet – dagaktivitetstilbud tilrettelagt for personer med demens». Det er også ventet at det vil komme en ny veileder i regi av NAV som har tema arbeidstrening for personer med psykiske problem eller rusproblem.

Fylkesmannens rolle i forhold til IPT

Fylkesmennene har også tverrdepartementalt oppdrag i sin virksomhets- og økonomiinstruks: «Synliggjøre Inn på tunet som aktuelt tiltak innenfor arbeidet på helse-, omsorgs-, utdannings-, arbeids-, og sosialområdet» (Virksomhets- og økonomiinstruks pkt. 5.1.6.15). Fylkesmannsembetene har også utviklet egne fylkesvise handlingsplaner. Nordland har også en egen handlingsplan for IPT.

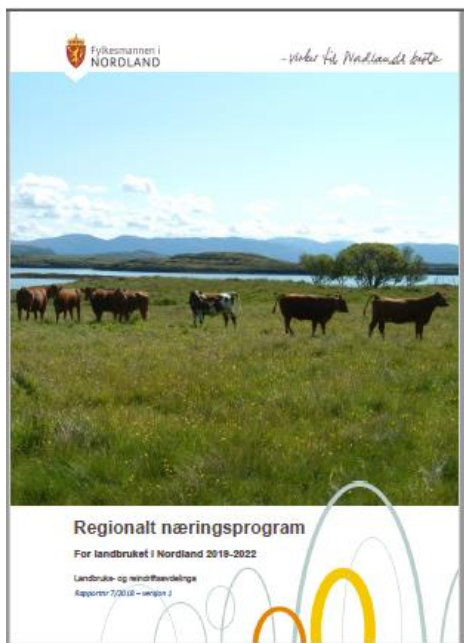
Regional plan for landbruk i Nordland 2018-2030

IPT er forankret i Regional plan for landbruk i Nordland 2018-2030 «Et bærekraftig og nyskapende landbruk i Nordland» med tilhørende handlingsprogram. Det vises til at gården som en arena for rekruttering, opplæring og inkludering er viktig som tilleggsnæring for gårdbrukere og for å utføre viktige samfunnsoppgaver. Opplæringsbehov kan også dekkes gjennom praksis på gård eller enn skolebenken, samt at innvandrere kan lære norsk språk og kultur ved å jobbe på en gård. Det er også pekt på at innvandrere kan være viktige arbeidstakere i landbruket i Nordland i fremtiden. Planen sier også at alle Nordlandskommunene skal ha gårder som tilbyr dagaktivitetstilbud til personer med demens.

Den regionale planen for landbruket understreker også at økt bestillerkompetanse hos kommunene og andre kjøpere er en nøkkelfaktor for å øke bruken av denne type velferdstjenester. I handlingsprogrammet er det vedtatt flere tiltak for IPT i Nordland. Det skal på den ene siden foretas en bevisstgjøring av markedet og kompetanse hos kjøperne, og på den andre siden mobiliseres til etablering av flere gårder med IPT-tilbud. Det skal videre mobiliseres til etablering av flere dagaktivitetstilbud til personer med demens på gård, og det skal utvikles prosjekter knyttet til språkopplæring og arbeidstrening for flyktninger.

Regionalt næringsprogram for landbruket i Nordland 2019-2022

Dette er ett av tre delprogram i Fylkesmannens Regionale Bygdeutviklingsprogram (RBU). Her påpekes det at også i Nordland er det utfordringer knyttet til at kjøperne av IPT, i all hovedsak kommunene og NAV, har for lite kjennskap til og kunnskap om IPT. I tiden fremover vil det derfor være viktig å sørge for at informasjon og kunnskap bringes ut til kjøpergruppene, og at man sørger for en god kobling mellom tilbud og etterspørsel etter IPT-tjenester.

Regionalt næringsprogram for landbruket i Nordland 2019-2022 og Regional plan for landbruk i Nordland 2018-2013

DEL 2

Målsettinger og målgrupper

Hovedmålsetting i piloten

Hovedmålsettingen i piloten tar utgangspunkt i evalueringen av «Inn på tunet-løftet 2010-2012» som avdekket manglende bestillerkompetanse hos kommunene, samt lite forutsigbarhet for tilbyderne av tjenestene. Til tross for oppfølging av denne evalueringen både nasjonalt og regionalt med handlingsplaner, prosjekter mm. er status i næringa i store trekk den samme.

12

Inn på tunet er en del av kommunenes tiltaksmeny med støtte fra Inn på tunet-koordinatorene i regionene i Nordland.

Resultatmål og effektmål er beskrevet under hvert tiltak.

Målgrupper

Prosjektet har som hovedmålgruppe kjøperne av Inn på tunet-tjenester i de deltakende pilotkommunene i Nordland. Med kjøpere av Inn på tunet-tjenester menes her politisk og administrativ ledelse i kommunene, så vel som de som er direkte involvert i kjøp- og bruk av Inn på tunet-tjenester i grunnskolen. For å sikre en god sammenheng mellom tilbud og etterspørsel etter Inn på tunet-tjenester, vil prosjektet også mobilisere gårdbrukere som ønsker å etablere et tilbud om Inn på tunet på sin gård.

Valg av tjenesteområde og kommuner for piloten i Nordland

Valg av grunnskole som tjenesteområde for piloten i Nordland

Skolen er en viktig arena for å skape muligheter for barns fremtid. Skolen er den eneste institusjonen som når alle barn, og som har daglig kontakt med dem. Samtidig vet vi at familiens sosioøkonomiske status påvirker elevenes skoleresultater, og senere muligheter i arbeidslivet. Å styrke barns deltakelse i og fullføring av det 13-årige skoleløpet er avgjørende for å motvirke utenforskap, fremtidig fattigdom og marginalisering. Skolen bidrar til å forebygge og motvirke fattigdom gjennom å være et universelt tilbud som skal inkludere, motivere og utvikle alle barn. Gjennom skolens kartlegging og tidlig innsats på grunnleggende ferdigheter, styrkes barns læring og utvikling. Skolen kan bidra i arbeidet mot fattigdom både gjennom forebyggende arbeid og konkret innsats for å bedre situasjonen til barn og unge her og nå.

I Nordland er det mange små skoler som gjerne ligger i områder der primærnæringene er viktige. Vi ser at mange av disse skolene med fordel kan utnytte de mulighetene for praktisk og variert opplæring som ligger i samarbeid med f.eks. IPT-tilbud i større grad enn i dag. Fylkesmannen ser på IPT som et mulig tiltak for å øke kvaliteten i skolene. Med utvalget av pilotkommuner har det vært et viktig hensyn å se på hvilke tilbud som allerede finnes og potensialet for å utvikle nye. Samtidig er det kommuner der skolen selv er interessert i å utvikle et mer variert tilbud for sine elever.

I pilotkommunene er det i stor grad mange små skoler i grender med primærnæring. Det er også et stort potensial for å utvikle flere og nye IPT tilbud i tilknytning til disse. Samtidig er det få eksisterende

tilbud, og de som allerede er etablert, utnyttes ikke fullt ut. Med innføringen av Fagfornyelsen står skolene i en endring av egen praksis. Dette er et godt tidspunkt for å utvikle og/eller videreutvikle tilbud som IPT kan gi. Mange av disse skolene har utfordringer knyttet til kvalitet og kompetanse, og følges derfor opp av Fylkesmannen spesielt. Et viktig område for utvikling i skolene er å utnytte det potensialet som ligger i små grupper og aldersblanding. Her kan IPT-tilbud være en bidragsyter. Det er muligheter for et samarbeid mellom skoler og tilbydere som gjør lærernes arbeid lettere i form av metodikk og planlegging.

Både i fylket og i pilotkommunene er det også større skoler i mer sentrale områder. Dette gjenspeiler skolenordland på en god måte. De aller fleste kommunene har et utvalg av større skoler med en relativt stor elevmasse, samt små grendeskoler med få elever og ansatte. Det blir viktig i piloten at det ikke bare er små skoler som får nytte godt av utvikling av IPT tilbud, men at det også utvikles tilbud som alle skolene kan benytte.

I Nordland er det stort fokus på frafall og gjennomføring i videregående opplæring. Det har de siste årene vært en veldig positiv utvikling på dette området. Dersom man skal øke gjennomføringen i den videregående opplæringen, peker forskning på at grunnleggende faglige ferdigheter fra grunnskolen er vesentlige faktorer. IPT-tilbud kan være med å gi elevene i grunnskolen større ferdigheter faglig og dermed øke sannsynligheten for å gjennomføre videregående opplæring, særlig i de yrkesfaglige programområdene.

Valg av pilotkommuner

Nordland består i dag av 41 kommuner og har 203 grunnskoler med til sammen 27 941 elever. I tillegg har Nordland 1 964 gårdsbruk i drift som søker produksjonstilskudd. Jord- og skogbruket i Nordland sysselsetter 4 000 årsverk. Som nevnt innledningsvis har Nordland 25 godkjente Inn på tunet-tilbydere og mange i godkjenningssprosess. Vi har valgt ut 4 pilotkommuner og 1 erfaringskommune. De deltakende pilotkommunene er ulike med hensyn til antall innbyggere, skolestruktur og antall gårdsbruk. Pilotkommunene er også ulike med hensyn til antall Inn på tunet tilbydere og grad av hvor godt de kjenner til og/eller bruker/har brukt Inn på tunet i sitt tjenestetilbud. Kommunene Hadsel, Meløy, Vestvågøy og Vågan er valgt ut nettopp fordi de er ulike. På denne måten vil pilotprosjektet i Nordland kunne avdekke ulike erfaringer, ulike barrierer og ulike løsninger på utfordringene som knytter seg oppstart av en Inn på tunet-satsing i den enkelte kommune. Som et resultat av dette vil mange kommuner i Norge kjenne seg igjen i de ulike problemstillingene og dertil løsninger forbundet med kjøp av Inn på tunet-tjenester.

Fylkesmannen i Nordland har gjennomført møter og webinar med skole- og oppvekstledere, samt de landbruksansvarlige i de utvalgte pilotkommunene i forbindelse med arbeidet med pilotbeskrivelsen. Dette er gjort for å avdekke hvilke behov og ønsker den enkelte kommune har, slik at tiltakene i piloten kan skreddersys den enkelte kommune. Ved å kjenne til behov og ønsker i kommunene har vi også knyttet til oss viktige samarbeidspartnere i pilotprosjektet. I tabellen som følger er kommunene beskrevet med fokus på grunnskole og landbruk.

Tabell 1. Beskrivelse av de utvalgte pilotkommunene og erfaringskommunen

	Antall innbyggere ¹	Antall elever i grunnskolen ²	Antall kommunale grunnskoler ²	Antall gårdsbruk i drift ²	Antall godkjente IPT-tilbydere ³	Antall barn i lavinntektsfamilier
Hadsel	8 091	911	5	74	0	13 %
Meløy	6 331	677	8	63	3	9,5 %
Vestvågøy	11 480	1 242	6	114	0	13 %
Vågan	9 595	1055	10	33	2	10,2 %
Bodø	52 024	6 064	22	104	3	6,4 %
Nordland	243 385	26 608	291	1 964	25	9,3 %

1 Tall pr. mars 2020 (SSB)

2 Tall pr. 2019 (SSB)

3 Tall pr. september 2020 (Matmerk)

4 Indikatoren viser prosentvis andel av barn i alderen 0-17 år som vokser opp i husholdninger med vedvarende lavinntekt (SSB).

Hadsel kommune

Hadsel kommune har et sterkt ønske om å kunne gi ulike brukergrupper i kommunen et Inn på tunet-tilbud. Dette er forankret både politisk og administrativt. Fylkesmannen i Nordland har gjennomført informasjonsmøte i kommunen for en tid tilbake, og flere av de kommuneansatte har deltatt på aktiviteter i regi av Fylkesmannens pågående Inn på tunet-prosjekt, deriblant konferanse, seminar og studietur. Imidlertid har ikke kommunen i dag godkjente tilbydere av Inn på tunet, men landbruksansvarlig sier at det er flere gårdbrukere som kunne tenke seg å gi et slikt tilbud. Vi anser Hadsel kommune som en god kandidat for å delta i pilotprosjektet om Inn på tunet for grunnskolen.

Deltakere fra Hadsel kommune deltok på Fylkesmannens Inspirasjonsseminar for Inn på tunet våren 2019. Foto: Ingrid Roaldsen, Fylkesmannen i Nordland

Meløy kommune

Meløy kommune har tre godkjente tilbydere av Inn på tunet geografisk spredt rundt i kommunen. Imidlertid er ikke Inn på tunet godt nok kjent i kommunen, verken politisk, administrativt eller blant de ansatte. Kjøp av tjenestene har derfor vært noe tilfeldig og gitt lite forutsigbarhet for tilbyderne. Fylkesmannen i Nordland har gjennomført møter med kommunens oppvekstleder, samt webinar med ansatte i kommunen. Meløy kommune ser Inn på tunet som et veldig godt egnet tiltak til mange ulike brukergrupper og ønsker at deltakelsen i pilotprosjektet skal bidra til at de får Inn på tunet forankret i planer og strategier, og kan benytte tilbudet på en systematisk måte til det beste for

kommunens innbyggere. En av Meløys godkjente Inn på tunet-tilbydere har erfaring med språk- og arbeidstrening til innvandrere og flyktninger som en del av sitt Inn på tunet-tilbud. Denne erfaringen vil være viktig å dele med de øvrige pilotkommunene i piloten i Nordland.

Vestvågøy kommune

Vestvågøy kommune er en stor landbrukskommune i Nordland, men har i dag ingen godkjente Inn på tunet-tilbydere. Inn på tunet utgjør derfor et stort potensial for kommunen både som tilleggsnæring på gård og som en del av tjenestetilbudet til innbyggerne i kommunen. Vestvågøy har blant annet én gård som i dag tilbyr velferdstjenester til ulike brukergrupper og som inngår i samvirket Gårdsopplevelser Nord. Gjennom piloten vil vi ta kontakt med denne gården for å høre om det kan være aktuelt å bli godkjent Inn på tunet-tilbyder. Fylkesmannen i Nordland har hatt møter med representanter for skole- og oppvekst og for landbruk, som alle er svært positive til å delta i piloten, og ønsker å få startet opp med tilbud til elevene i grunnskolen.

Vågan kommune

Fylkesmannen i Nordland gjennomførte i 2018 informasjonsmøter til både gårdbrukere og til de ansatte i Vågan kommune. I etterkant av dette gikk kommunen i gang med å etablere dagaktivitetstilbud til personer med demens på en Inn på tunet-gård. Allerede samme år fikk Vågan kommune sin første Inn på tunet-tilbyder godkjent og har i dag to godkjente tilbydere. Inn på tunet-tilbyderne har sammen med kommunens demenskoordinator delt sine erfaringer med bruk av Inn på tunet i sitt tjenestetilbud til personer med demens, på Fylkesmannens arrangementer. Deriblant har de deltatt på seminar om Inn på tunet som dagaktivitetstilbud til personer med demens, konferanse om Inn på tunet – med kjøperne i fokus, og ikke minst bidratt i en informasjonsfilm om Leve hele livet (kvalitetsreform for eldre) som delvis ble spilt inn hos den ene av tilbyderne. Tilbydere har hatt enkeltelever på gården, men dette er ikke satt i system i kommunen, verken administrativt eller politisk, og i likhet med Meløy kommune vil Vågan kommune ha stort utbytte av å være én av pilotkommunene for Inn på tunet i grunnskolen. Representanter for skole og oppvekst i kommunen, har uttrykt gjennom møter med Fylkesmannen at de ser et stort potensial for kommunen å kunne tilby Inn på tunet til elevene i grunnskolen, og da spesielt som en del av den ordinære undervisningen.

Stall Fagerbakken i Vågan kommune har dagaktivitetstilbud til personer med demens. Foto: Ingrid Roaldsen, Fylkesmannen i Nordland

Samlet sett utgjør de fire kommunene, Hadsel, Meløy, Vestvågøy og Vågan, gode kandidater som pilotkommuner for Inn på tunet i grunnskolen. Selv om de har ulik kjennskap til, og erfaring med Inn på tunet, ser alle et stort potensial i å kunne gi elevene i grunnskolene et Inn på tunet-tilbud. Fordelene ved ulikhetene mellom kommunene er flere. For det første, vil kommunene kunne lære av hverandres

erfaringer på det stadiet de til enhver tid befinner seg i prosessen mot å kjøpe Inn på tunet-tjenester. Dernest, vil variasjonen i den enkelte av pilotkommunene i Nordland bidra til at flere kommuner i Norge vil kunne sammenligne seg med disse, og dermed finne erfaringer som passer til sin kommune. Tabellen under oppsummerer kommunenes erfaring med og kjennskap til Inn på tunet.

Tabell 2. Oppsummering av pilotkommunenes grad av erfaring med- og kjennskap til Inn på tunet

	Kjøpersiden			Tilbydersiden	
	Ingen erfaring med kjøp og liten kjennskap til IPT	Noe kjennskap til IPT	Erfaring med kjøp av IPT på andre områder enn skole (evt. ad hoc til skole)	Ingen tilbydere	Har et fåtall tilbydere
Vestvågøy	x			x	
Hadsel		x		x	
Vågan		x			x
Meløy			x		x

Bodø kommune

Bodø kommune skal være erfaringskommune for Inn på tunet-piloten for grunnskole. Også Bodø kommune er én av de større landbrukskommunene i fylket og har i dag tre godkjente tilbydere av Inn på tunet, én Ut på vidda-tilbyder, og gårder som er i godkjenningsprosess for å bli godkjente Inn på tunet-tilbydere. Inn på tunet er forankret politisk og administrativt i kommunen. Bodø kommune tilbyr Inn på tunet til barnehagebarn, grunnskoleelever, foresatte som trenger avlastning (barnevern som kjøper), sommeraktivitetstilbud, samt som dagaktivitetstilbud til personer med demens. Blant annet gir Bodø kommune et tilbud til alle 4. klassinger om å få ha én hel skoledag på gården. I tillegg er alle femteklassingene én hel skoledag i Ersvika Sami Siida, for å lære om reindrift og samisk kultur. Fylkesmannen i Nordland har ved flere anledninger benyttet kommunedirektøren i Bodø kommune og Bodin 4H-gård som gode eksempler på samarbeid, i sitt informasjonsarbeid til de øvrige kommunene i Nordland. Det er verdt å nevne at Bodø kommune er i oppstarten av et eget prosjekt knyttet til urbant landbruk, og i dette prosjektet inngår også Inn på tunet som en naturlig del.

Barnehagehagen til Bodin 4H-gård i Bodø kommune. Foto: Ingrid Roaldsen, Fylkesmannen i Nordland

Organisering

Fylkesmannen i Nordland og Nordland Fylkeskommune søker sammen om denne piloten for Inn på tunet i grunnskolen i Nordland. Fylkesmannen i Nordland vil være ansvarlig for gjennomføring av piloten. Piloten vil ledes av en fast ansatt medarbeider på Landbruks- og reindriftsavdelinga hos Fylkesmannen i Nordland og utgjøre en 50 % stilling. Prosjektlederen har erfaring med utviklings- og mobiliseringsarbeid innenfor Inn på tunet-tematikken, samt kompetanse på prosessledelse. Videre vil piloten ha en prosjektgruppe og en styringsgruppe. Sist, men ikke minst vil piloten i Nordland samarbeide med ulike eksterne aktører. Nordland Fylkeskommune vil bistå prosjektleder og prosjektgruppen med saksbehandlere fra utdanning og kompetanse, folkehelse, samt næring og landbruk. I arbeidet med pilotbeskrivelsen har det vært gjennomført forankringsmøter med ledere og saksbehandlere fra de nevnte enhetene hos Nordland Fylkeskommune, samt med Fylkesråd for Plan- og næring, Linda Helén Haukland. Nordland Fylkeskommune vil også være medfinansierør for piloten i Nordland. I de følgende avsnittene er organiseringen beskrevet mer detaljert.

Tverrfaglig barneperspektiv i prosjektgruppen

I den omsøkte piloten vil tverrfagligheten gjenspeiles i pilotens overordnede barneperspektiv. Prosjektgruppen vil derfor bestå av medarbeidere fra Helse- og omsorgsavdelinga, Landbruks- og reindriftsavdelinga, Oppvekst- og utdanningsavdelinga, og Sosial- og vergemålsavdelinga. Fylkesmannens erfaringer med en tverrfaglig tilnærming til Inn på tunet-tematikken har åpnet for flere muligheter og resultert i bedre løsninger enn hva tilfellet ville vært med en ensidig tilnærming fra Landbruks- og reindriftsavdelinga. Ulike typer fagkompetanse hos Fylkesmannen har vært og er nødvendig for å komme i kontakt med kjøpergruppen og de mange tjenesteområdene Inn på tunet retter seg mot. I tillegg kan de ulike fagavdelingene bidra til at informasjon og aktiviteter skreddersys de enkelte tjenesteområdene hos kjøpergruppen. Prosjektgruppen vil bidra i planlegging og gjennomføringen av tiltakene i piloten, og vil slik sett bidra til å kvalitetssikre arbeidet i piloten og sørge for at et helhetlig barneperspektiv ivaretas i pilot som helhet, men også i det direkte arbeidet i de utvalgte pilotkommunene.

Fylkesmannen i Nordland sin tverrfaglige Inn på tunet-prosjektgruppe. Fra venstre: Ingrid Roaldsen (Landbruks- og reindriftsavdelinga), Julie Tangen (Helse- og omsorgsavdelinga), Heidi Bolte (Sosial- og vergemålsavdelinga) og Eirik Arntsen (Oppvekst- og utdanningsavdelinga). Foto: Marianne Bakos, Fylkesmannen i Nordland

Styringsgruppe

Styringsgruppen skal settes sammen av representanter fra både Fylkesmannen i Nordland og Nordland Fylkeskommune. Fylkesmannens pågående prosjektsatsing om Inn på tunet, har i dag en styringsgruppe bestående av direktørene i avdelingene for Helse- og omsorg, Landbruk- og reindrift, Oppvekst- og utdanning, og Sosial og vergemål, som ledes av assisterende fylkesmann. Det vil være hensiktsmessig at også styringsgruppen i den omsøkte piloten er tverrfaglig sammensatt med lederne på de involverte avdelingene, slik at tverrfagligheten ivaretas og at ressurser gis fra de ulike avdelingene til pilotarbeidet.

18

Eksterne samarbeidspartnere

Den omsøkte piloten vil knytte til seg ulike eksterne samarbeidspartnere for på best mulig å oppnå målsettingene for piloten. De eksterne samarbeidspartnerne vil bistå i planleggingen og gjennomføring av tiltakene i piloten, samt bistå de ulike pilotkommunene med veiledning og rådgiving. I det følgende beskrives de ulike eksterne samarbeidspartnerne og deres rolle i piloten. Piloten gir også rom for å kunne knytte til seg ytterligere eksterne samarbeidspartnere, dersom det skulle være hensiktsmessig for gjennomføring.

Inn på tunet Nordland SA

Fylkesmannen i Nordland har samarbeidet med [Inn på tunet Nordland SA](#) siden oppstarten av samvirket. Det gjennomføres jevnlig samarbeidsmøter med utveksling av informasjon og planlegging av felles aktiviteter slik som informasjonsmøter i kommunene, og oppfølging av kommuner og gårdbrukere. Inn på tunet Nordland SA er en viktig samarbeidspartner for Fylkesmannen i Nordland, ettersom samvirket gir en god og tett oppfølging av gårdbrukere som ønsker å bli godkjent tilbyder, eller som allerede er det. På denne måten sikres det at både kjøperne og tilbyderne får god oppfølging. I den omsøkte piloten er Inn på tunet Nordland SA en naturlig og viktig samarbeidspartner. I dag er 14 Inn på tunet-tilbydere med i samvirket, spredt over hele fylket. Ett av medlemmene i Inn på tunet Nordland SA sitter også i styret til Inn på tunet Norge SA.

Norsk Landbruksrådgiving (NLR) Nord-Norge

[Norsk Landbruksrådgiving Nord-Norge](#) har siden 1. januar 2018 omfattet hele Nord-Norge, dvs. Nordland, Troms og Finnmark. Enheten er den nordnorske bondens sentrale landbruksrådgiverorganisasjon med 1800 medlemmer. NLR Nord-Norge har 41 ansatte med ulike kontorsteder i hele landsdelen. I den omsøkte piloten skal NLR bidra med rådgiving til enkelt-gårdbrukere som ønsker å bli godkjent Inn på tunet-tilbyder. I tillegg skal NLR arrangere et godkjenningskurs for alle gårdbrukere i pilotkommunene som ønsker å bli Inn på tunet-tilbydere.

Nord universitet

[Nord universitet](#) tilbyr fremtidsrettede studietilbud og relevant forskning med søkelys på blå og grønn vekst, innovasjon og entreprenørskap, helse og oppvekst. Nord universitet har 11 000 studenter og 1 300 ansatte fordelt på flere studiesteder i Nordland og Trøndelag. I arbeidet med pilotbeskrivelsen har det blitt gjennomført møter med studieleder med ansvar for grunnskolelærerutdanningen (GLU) for 1.-7. trinn og 5.-7. trinn ved studiested Bodø, samt med studieprogramansvarlig master i tilpasset opplæring. Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag (FLU) er det største av fakultetene ved

Nord universitet, og har en utdanningsprofil med lærerutdanninger og kunst- og kulturfag i sentrum. Fakultetet har 3 000 studenter og 330 ansatte i Levanger, Bodø og Nesna.

I den omsøkte piloten vil studentene på grunnskolelærerutdanningen bli kjent med Inn på tunet ved at pilotprosjektet ved prosjektgruppen arrangerer et seminar med informasjon om Inn på tunet kombinert med et studiebesøk på Inn på tunet-gård. Det skal også legges til rette for at studenter får erfaring fra Inn på tunet-gårder som samarbeider om et tilbud til elever i grunnskolen, i sine praksisperioder. Studenter kan også oppfordres til å skrive masteroppgaver om Inn på tunet (gjelder Master i tilpasset opplæring og Master i grunnskolelærerutdanning). På studentenes 3. studieår gjør studentene et utviklingsarbeid (kalt *aksjon*) og skriver en FoU-oppgave om dette. Også her vil Inn på tunet som tiltak være et aktuelt tema. Nord universitet ved grunnskolelærerutdanningen, vil som faglig samarbeidspartner i piloten bidra med faglige innlegg på fellessamlingene til pilotkommunene, bidra som ressurspersoner for de enkelte pilotkommunene (evt. koblet opp mot DEKOM), og eventuelt bidra med forskning.

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen

[Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen \(KKS\)](#) skal bidra til økt kvalitet i kunst- og kulturfagene i barnehagen og grunnopplæringen. Senteret skal bidra til engasjement for fagene og for økt interesse for opplæring i kunst- og kulturfag, og til at barnehager og skoler får økt kompetanse til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket. KKS skal videre støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling innenfor kunst- og kulturfag i skolene og barnehagene. Ved behov skal KKS også være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor dette fagfeltet. Målgruppene for KKS er lærerutdanningene, skole- og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler, samt PP-tjenesten. I arbeidet med pilotbeskrivelsen har Fylkesmannen i Nordland hatt et møte med leder og stedfortreder for senteret angående samarbeid om Inn på tunet. KKS ønsker svært gjerne å være en samarbeidspartner i piloten, og vil blant annet bidra til at Inn på tunet inngår som en del av senterets ressursbase både generelt i grunnskoleutdanningen, men også spesielt inn mot kunst- og kulturfagene.

KS Nordland

KS er kommunesektorens organisasjon og utviklingspartner. KS er landets største offentlige arbeidsgiverorganisasjon og forhandlingspart i lønnsoppgjørene. Aktivitetene i KS skal støtte opp under rollen som utviklingspartner for kommuner og fylkeskommuner, som interessepolitisk aktør overfor sentrale myndigheter og andre, og som forhandlingspart for arbeidstakerorganisasjonene i kommunesektoren. I forbindelse med utarbeidelsen av pilotbeskrivelsen har Fylkesmannen vært i kontakt med leder av KS i Nordland, for å sikre at KS kan bistå kommunene som deltar som pilotkommuner, og at verktøyet «Veikart for tjenesteinnovasjon» benyttes av pilotkommunene.

Meningsfylte aktiviteter for barn. Foto: Ingrid Roaldsen, Fylkesmannen i Nordland

Tiltak- og tidsplanoversikt

Piloten er planlagt startet opp 1. november 2020 med avslutning 1. november 2022. Milepælsplanen som er presentert senere i dokumentet, angir når de ulike tiltakene skal gjennomføres. Planlegging og etterarbeid av tiltakene vil i all hovedsak foregå i de tilstøtende kvartalene. Det er imidlertid lagt inn rom for at endringer kan forekomme, slik at det vil være mulig å endre både innhold i tiltakene og rekkefølgen på disse.

Piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene» består av tre ulike deler:

1. Fellestiltak for pilotkommunene og erfaringskommunen
2. Individuelt tilpassede tiltak til den enkelte pilotkommunes behov, kalt «Verktøykassa for kommunene»
3. Følgforskning

De ulike delene er beskrevet detaljert i de kommende avsnitt, før tiltakene beskrives i separate tabeller som angir mål for tiltaket, beskrivelse, tema, innhold, kostnadsberegning, samt synliggjøring av tiltaket. Samarbeidspartene bidra inn i fellestiltakene og/eller i «Verktøykassa for kommunene»

Følgforskning

Som nevnt innledningsvis, skal det gjennomføres følgforskning på piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene». Forberedelser til å lyse ut anbud på følgforskning vil bli gjort i påvente av svar fra Landbruksdirektoratet om hvorvidt Nordland får den omsøkte piloten eller ikke. Dette for å sikre at dersom Nordland får pilot, kan følgforskningen starte opp så nært opp til oppstarten av piloten som mulig. Målsettingen med følgforskningen vil være å studere gjennomføringen og utviklingen av pilotene i de utvalgte pilotkommunene. Følgforskningen vil kunne gi kunnskap om denne spesifikke piloten for Inn på tunet i grunnskolen i Nordland, som også vil være overførbar til øvrige kommuner i Norge. Piloten vil kunne studeres som en innovasjonsprosess i offentlig sektor på den måten at behovet for alternative læringsarenaer for elevene kobles opp mot Fagfornyelsen som ble innført nå i høst. Dette er i tråd med Regjeringens Stortingsmelding om Innovasjon i offentlig sektor «[En innovativ offentlig sektor](#)» der ett av tre prinsipper for å fremme innovasjon i offentlig sektor er «*Offentlige virksomheter må søke nye former for samarbeid*». Tidligere var innovasjon knyttet til

store oppfinnelser i eksempelvis industrisektoren. Den senere tid er innovasjonsbegrepet i økende grad blitt knyttet til innovasjoner innenfor tjenesteproduksjon.

Følgforskningen skal blant annet kunne svare på spørsmålene stilt av Landbruksdirektoratet i utlysningen av pilotene. Dette er:

- Hvilke utfordringer innkjøper møter de første gangene de kjøper inn IPT-tjenester. Herunder innkjøpskompetanse og forankring hos politikere og kommuneledelse.
- Hvilke kriterier innkjøperne vektlegger når de velger hvilke IPT-leverandører de skal bruke.
- Kvalitet og kostnader ved bruk av IPT-tjenester sammenlignet med tilbud i egen regi. Det er ønskelig at kvalitetsvurderinger fra et brukerperspektiv, opplevelse og nytte av tilbudet, tas inn i kartleggingen.

Fellestiltak for pilotkommunene og erfaringskommunen

Piloten vil bestå av fellestiltak for både pilotkommunene og erfaringskommunen. Noen av disse fellestiltakene, vil også være åpne for deltakelse fra andre enn pilotkommunene og erfaringskommunen, samt være tilgjengelig for Inn på tunet-næringa og kommunene i Nordland. Fellestiltakene har til hensikt å avdekke behov og ønsker hos de deltakende pilotkommunene, samt bidra til inspirasjon, erfarings- og kunnskapsutveksling mellom både deltakerne i prosjektet, herunder også samarbeidspartnere, så vel som Inn på tunet-næringa og kommunene i Nordland.

Skulle Nordland være så heldig å få en nasjonal pilot for Inn på tunet i grunnskolen, vil dette være Fylkesmannens andre prosjektsatsing knyttet til Inn på tunet. Det er imidlertid ønskelig å få til mer permanente løsninger ute i kommunene. Med dette menes at kommunene i større grad selv skal vite hva Inn på tunet er og hvordan ulike tjenesteområder etablerer samarbeid med godkjente tilbydere, eventuelt får gårdbrukere til å starte godkjenningsprosess for å bli tilbydere. For å få dette til, presenterer piloten i tiltak 8, «Etablering av Inn på tunet-koordinatorer i regionene i Nordland». Der ideen er at Fylkesmannen skal bygge opp et nettverk av Inn på tunet-koordinatorer i regionene i Nordland som kommunene kan henvende seg til hva angår Inn på tunet. Disse koordinatorene skal få opplæring og oppfølging fra Fylkesmannen.

Fellestiltakene vil være:

1. Kick-off.-seminar for piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»
2. Inn på tunet for studentene på Master grunnskolelærerutdanning ved Nord Universitet med informasjon og studiebesøk til Inn på tunet-gårder
3. Film om Fagfornyelsen og mulighetene dette gir for bruk av Inn på tunet-gården til elever i grunnskolen
4. Film om hvordan bli godkjent Inn på tunet-tilbyder
5. Godkjenningskurs for gårdbrukere som ønsker å bli godkjent Inn på tunet-tilbyder
6. Underveisseminar for pilotkommunene, erfaringskommunen og samarbeidspartnere for å se hvilke erfaringer og kunnskap piloten har bidratt med så langt, behov for endringer og innspill til tiltakene i pilotens siste halvdel
7. Utvikling av digitale Inn på tunet-ressurser til ressursbasen til Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen
8. Etablere et nettverk av Inn på tunet-koordinatorer i Nordland som skal bistå kjøpersiden (kommunene), gårdbrukere, godkjente tilbydere og brukere av Inn på tunet
9. Avslutningskonferanse for piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»

«Verktøykassa for kommunene»

De deltakende pilotkommunene, samt erfaringskommunen, vil få tilgang til en egen verktøykasse bestående av en rekke tiltak og et dertil budsjett til bruk for å gjennomføre de tiltakene den enkelte kommune ser seg best tjent med. Bakgrunnen for at det er valgt en slik tilnærming for kommunene, er at det er ønskelig med størst mulig skreddersøm til den enkelte kommunes ønsker og behov slik at deltakelse i piloten gir hver enkelt kommune et størst mulig utbytte. Dette vil bidra til at den enkelte kommune selv må ta initiativ og ansvar for å få best mulig output av sin deltakelse i piloten.

«Verktøykassa for kommunene» vil bestå av følgende tiltak:

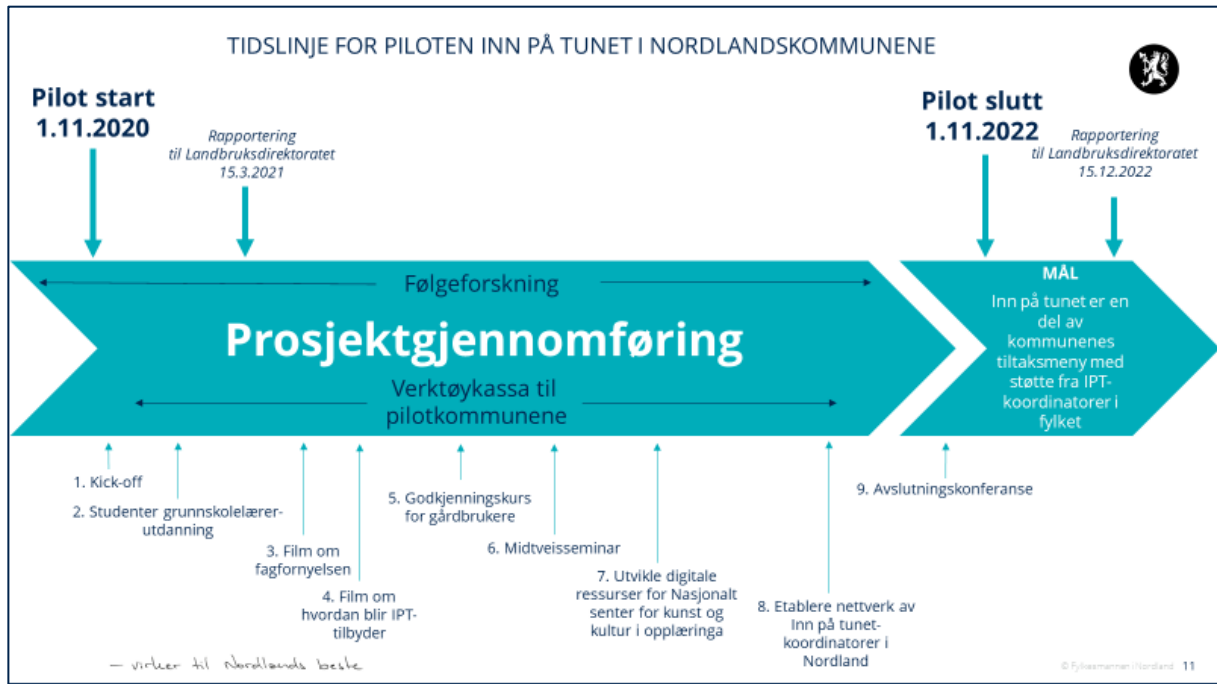
- Administrasjon i kommunene
- Informasjonsmøter med kjøpergruppen om ulike tema slik som 1) Hva Inn på tunet er 2) Hvordan Inn på tunet-gården kan bidra inn i Fagfornyelsen i grunnskolen 3) Eksempler på måter å organisere et samarbeid mellom kommunen og Inn på tunet-tilbyderen 4) Eksempler på hvordan et praktisk opplegg for elever i grunnskolen kan se ut. Kommunen kan komme med ønsker om hvor mange informasjonsmøter det er behov for, hvilke temaer som ønskes dekt, og hvilke samarbeidspartnere som det ønskes bidrag fra. Så er det opp til prosjektgruppen og lage informasjonsmøte(r) i tråd med kommunens ønsker
- Studietur til andre kommuner i eller utenfor Nordland for å lære om Inn på tunet som et tilbud til elever i grunnskolen. Hver pilotkommune kan få tilbud om en studietur, og dersom flere av pilotkommunene ønsker studietur, vil det være naturlig å se på om det kan arrangeres en felles studietur for alle pilotkommunene og erfaringskommunen
- Mentorordning for pilotkommunene. Hver kommune kan få en mentor i erfaringskommunen og/eller i en annen kommune som kan bistå praktisk og faglig med å etablere Inn på tunet-samarbeid i kommunen
- Oppfølging og veiledning av enkeltgårdbrukere fra landbrukskontoret i kommunen og fra Norsk Landbruksrådgiving Nord-Norge, for å få gårdbrukere godkjente som Inn på tunet-tilbydere
- Kjøp av nødvendig kompetanse fra samarbeidspartnere i prosjektet

Deltakere fra Hadsel kommune besøkte våren 2019 Vågan kommune og en av Inn på tunet-tilbyderne der for å lære mer om hvordan man kan etablere Inn på tunet som en del av en kommunes tjenestetilbud. Foto: Harald Andersen, Hadsel kommune

Tidslinje

Tidslinjen under illustrerer hvordan piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene» er planlagt gjennomført i forhold til perioden piloten skal gjennomføres.

Figur 1. Tidslinje for piloten Inn på tunet i Nordlandskommunene

Milepælsplan

Milepælsplanen som presenteres under gir en skjematisk fremstilling av når tid de enkelte tiltakene er planlagt gjennomført i pilotperioden. Piloten er designet slik at det er rom for endringer og justeringer underveis i tidsplanen til tiltakene.

Tabell 3. Milepælsplan

	År	2020			2021			2022		
Tema	Kvartal									
Følgforskning										
Fellestiltak										
1 Kick-off.-seminar		x	x							
2 Opplegg med masterstudentene grunnskolelærerutdanningen		x	x	x		x	x	x		x
3 Film om Fagfornyelsen				x	x					
<i>Rapportering til Landbruksdirektoratet 15.3.2021</i>				x						
4 Film om hvordan bli godkjent Inn på tunet-tilbyder					x	x				
5 Godkjenningskurs for gårdbrukere						x				
6 Underveisseminar						x				
7 Utvikle digitale ressurser i samarbeid med Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen		x	x				x	x		
8 Etablere et nettverk av Inn på tunet- koordinatorer i Nordland						x	x		x	x
9 Avslutningskonferanse										x
Verktøykassa til kommunene										
Tiltak i Verktøykassa til kommunene					x	x	x	x	x	x
<i>Sluttrapportering til Landbruksdirektoratet innen 15.12.2022</i>									x	x

Detaljert beskrivelse av tiltakene

I det følgende beskrives fellestiltakene, verktøykassetiltaket og følgforskningen i detalj. Fellestiltakene beskrives hver for seg i egne tabeller for hvert enkelt tiltak. Når det gjelder Verktøykassa til kommunene, er dette beskrevet som ett tiltak i en egen tabell. I tillegg er følgforskningen presentert som ett eget tiltak i en egen tabell for seg.

Fellestiltak

Tiltak 1

Navn på tiltaket: Kick-off.-seminar for piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»
Mål for tiltaket: Et felles startskudd for alle de involverte i piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»
Beskrivelse av tiltaket:

<p>Det skal gjennomføres et seminar fra lunsj til lunsj for pilotkommunene, erfaringskommunen, prosjekt- og styringsgruppen for piloten, og alle eksterne samarbeidspartnere. På kick-off-seminaret skal piloten presenteres, alle de involverte skal bygge nettverk seg imellom, og det skal gjøres forventningsavklaringer</p>	
<p>Resultatmål: Gjennomføre et kick-off.-seminar for piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»</p>	<p>Effekt mål: Bygge nettverk mellom alle de involverte i piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene» og sørge for at Inn på tunet blir et tilbud til elevene i grunnskolen i pilotkommunene</p>
<p>Tema: Kick-off.-seminaret skal gi alle som er involverte i piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene» et felles utgangspunkt for arbeidet med piloten. Det skal både være plenumspresentasjoner og gruppediskusjoner.</p> <p>I tillegg skal seminaret gjøre pilotkommunene i stand til å sette i gang arbeidet i sin kommune. Blant annet skal de gå i gang med å planlegge hvordan de tenker å bruke «Verktøykassa til kommunene».</p>	<p>Konkret innhold: <i>Plenums sesjon dag 1</i> Seminaret skal innledes med en gjennomgang av piloten, dens målsettinger, organisering, tiltak osv. Sist, men ikke minst skal verktøykassa til pilotkommunene introduseres.</p> <p>Deretter skal det være faglige innslag fra Nord Universitet om Fagfornyelsen og fra Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen.</p> <p>Erfaringskommunen skal fortelle om hvordan Inn på tunet brukes til elever i grunnskolen i kommunen, hvorfor kommunen velger å bruke ressurser på dette og være disponibel for spørsmål fra pilotkommunene.</p> <p>Følgforskere skal presentere hva følgeforskning er, og hvordan dette er tenkt gjort i piloten.</p> <p><i>Gruppesesjoner dag 2</i> Seminarets andre dag skal ha en felles introduksjon til pilotarbeidet i kommunene. Deretter skal det gjennomføres prosesser med pilotkommunene som skal gjøre de i stand til å igangsette pilotarbeidet i egen kommune. Det skal også være en «hjemmelekse» til Underveisseminaret slik at man sørger for progresjon i kommunenes pilotarbeid. Prosjektgruppen vil bistå med veiledning til pilotkommunene mellom fellessamlingene.</p>
<p>Prisberegning: Møtepakker: 2 dager x 50 deltakere x 600 kr = 60 000 kr Reisekostnader for deltakerne fra pilotkommunene: 3 500 kr x 4 kommuner x 4 personer = 56 000kr Overnatting: 1500 kr x 50 deltakere: 75 000 kr Møterom / grupperom: 20 000 kr Middag: 50 deltakere x 550 kr = 27 500 kr Gaver til innledere: 5 000 kr Sum kick-off.-seminar = 243 500 kr</p>	
<p>Synliggjøring: Regional radio/tv og lokale aviser i pilotkommunene</p>	

Tiltak 2

26

Navn på tiltaket: Inn på tunet for studentene på Master grunnskolelærerutdanning ved Nord Universitet	
Mål for tiltaket: Gjøre studentene kjent med Inn på tunet og hvordan Inn på tunet kan brukes i undervisningen til elevene	
Beskrivelse av tiltaket: Piloten skal samarbeide med Master grunnskolelærerutdanningen ved Nord Universitet for å gjøre studentene kjent med Inn på tunet og hvordan Inn på tunet kan brukes av dem som fremtidige lærere	
Resultatmål: Informere studentene om Inn på tunet og dra på studiebesøk til Inn på tunet-tilbyder	Effekt mål: Fremtidige lærere i grunnskolen tar i bruk Inn på tunet i undervisningen
Tema: Informasjon til studentene på master grunnskolelærerutdanningen med studiebesøk til Inn på tunet-tilbyder. Studenter som ønsker det, vil bli gitt muligheten til å gjennomføre deler av sin praksis på en Inn på tunet-gård, forutsatt at man får til et samarbeid mellom Inn på tunet-gården og den lokale skolen. Piloten skal legge til rette for at studentene kan få samle inn data til både semester og/eller masteroppgaver i piloten og de aktivitetene som gjennomføres som en del av piloten, i de utvalgte pilotkommunene og erfaringskommunen. Studentene vil da kunne få dekket reisekostnader fra piloten, begrenset til fire stipend til semesteroppgaver, og 4 stipend til masteroppgaver.	Konkret innhold: <i>Informere til studentene</i> Fredager har studentene åpning i undervisningen for eksterne til å informere til studentene. Fylkesmannens prosjektgruppe vil lage et opplegg for studentene der de én fredag først får en innføring i Inn på tunet på campus Bodø. Det vil bli gitt informasjon om <ol style="list-style-type: none"> 1. Hva Inn på tunet er, kvalitetssikringsordningen, kjøper-, tilbyder-, og brukergruppen av Inn på tunet, nasjonale veiledere mm. Det vil også bli vist til gode eksempler på bruk av Inn på tunet til elever i grunnskolen. 2. Mulighetene for bruk av Inn på tunet som en del av Fagfornyelsen i grunnskolen 3. Viktigheten av å ha et helhetlig barneperspektiv når studentene skal jobbe som lærere i grunnskolene <i>Studiebesøk til Inn på tunet-tilbyder</i> Det vil deretter blir gjennomført et studiebesøk til Inn på tunet-tilbyder. Her skal studentene få se hvordan gården brukes som læringsarena for elever. <i>Oppfølging og mulighet for skriving av semester- og/eller masteroppgaver om Inn på tunet</i> I samarbeid med Nord Universitet vil piloten legge til rette for at studentene kan skrive semester- og/eller masteroppgaver om Inn på tunet til elever i grunnskolen. Studentene vil få muligheten til å benytte piloten og de deltakende kommunene til å få data til semester- og/eller masteroppgaver. Det forutsettes da, at resultatene av arbeidet til

	studentene gjøres tilgjengelig for piloten i Nordland og Inn på tunet-løftet 2 ellers.
<p>Prisberegning: <i>Studiebesøk til Inn på tunet-gård:</i> Transport 10 000kr Betaling for opphold og lunsj på Inn på tunet-gård: 300 kr x 30 studenter = 9 000 kr Reisestipend til studenter for å gjennomføre praksis på Inn på tunet gård: 5000 kr x 4 studenter = 20 000 kr Reisestipend til studenter for å samle data til semesteroppgave: 5 000 kr x 4 studenter = 20 000 Reisestipend til studenter for å samle data til masteroppgave: 5 000 kr x 4 studenter = 20 000 Sum Inn på tunet til studentene = 79 000 kr</p>	
<p>Synliggjøring: Det skal lages nettsak på Fylkesmannens Inn på tunet-nettsider om informasjonsdagen og studiebesøket. Semester- og masteroppgaver skal presenteres på pilotens avslutningskonferanse, samt gjøres tilgjengelig for allmennheten</p>	

Tiltak 3

<p>Navn på tiltaket: Film om Fagfornyelsen og Inn på tunet</p>	
<p>Mål for tiltaket: Gi informasjon til skoleledere og lærere om hva Inn på tunet er og hvordan Fagfornyelsen åpner for mange muligheter for gården som læringsarena for elever i grunnskolen</p>	
<p>Beskrivelse av tiltaket: Det skal lages en informasjonsfilm om Fagfornyelsen og Inn på tunet, som viser konkrete eksempler på hvordan Inn på tunet-gården kan brukes som læringsarena for elever i grunnskolen</p>	
<p>Resultatmål: Lage en informasjonsfilm om Fagfornyelsen og Inn på tunet</p>	<p>Effekt mål: Øke antall grunnskoler som bruker Inn på tunet-gården som en del av den ordinære undervisningen til elevene</p>
<p>Tema: Filmen skal fortrinnsvis spilles inn hos en godkjent Inn på tunet-tilbyder som har et tilbud til elever i grunnskolen.</p> <p>Forslag til sekvenser i filmen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generell informasjon om Inn på tunet - Generell informasjon om Fagfornyelsen - Informasjon om hvordan Inn på tunet-gården kan brukes som en læringsarena for elever i grunnskolen - Representant for kjøper av Inn på tunet-tjenester til elever i grunnskolen, forklarer hvorfor kommunen velger å bruke ressurser på Inn på tunet - Tips og råd til andre kommuner som ønsker å bruke Inn på tunet som et tilbud til elevene i grunnskolen 	<p>Konkret innhold: Kontakte filmmiljøer eks. Filmhøgskolen i Kabelvåg for aktuelle personer til å lage manus, gjennomføre filminnspilling, redigering/klipp mm.</p> <p>Velge innspillingssted for filmen og gjøre avtaler med erfaringskommunen om noen som kan uttale seg på vegne av kjøper av Inn på tunet-tjenester til elever i grunnskolen.</p> <p>Gjennomføre innspilling av filmen.</p> <p>Filmen skal lanseres på et av fellestiltakene i piloten og gjøres tilgjengelig for alle interesserte.</p>
<p>Prisberegning: 150 000 kr basert på erfaringstall fra lignende tiltak. Eksempler på timeprisene under forutsetter at det brukes filmhøgskole studenter eller tilsvarende</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forarbeid/manus 600 kr/t - Innspilling 800 kr/t 	

- Etterarbeid/klipp 800 kr/t
- Leie av utstyr
- Kostnader knyttet til personene som skal bidra i filmen (reise, opphold, mat, honorar)
- Lansering og promotering av filmen

Sum film = 150 000 kr

Synliggjøring:

Filmene skal distribueres til alle grunnskolekontorene i kommunene i Nordland, og gjøres tilgjengelig for alle kommuner i hele Norge

Tiltak 4

Navn på tiltaket:

Film om hvordan bli godkjent Inn på tunet-tilbyder

Mål for tiltaket:

Gjøre veien fra idé til beslutning kort, for de gårdbrukerne som ønsker å etablere et Inn på tunet-tilbud

Beskrivelse av tiltaket:

Det skal lages en film som viser hvordan en gårdbruker går fram for å etablere et Inn på tunet-tilbud på sin gård, steg for steg, fra idé til å være godkjent tilbyder med et aktivt tilbud på gården sin.

Resultatmål:

Lage en informasjonsfilm rettet mot gårdbrukere

Effekt mål:

Øke antall IPT-tilbydere i Nordland

Tema:

Filmene skal vise steg for steg hvordan en gårdbruker kan gå fra idé via godkjenningsordning til et aktivt IPT-tilbud på gården.

Det er ønskelig at filmen spilles inn i Nordland hos en godkjent IPT-tilbyder, med de aktørene som er naturlige å ha med. Forslag til sekvenser som kan være med:

1. Gårdbrukeren og gården hans/hennes
2. Godkjenningsordningen og Matmerk
3. Utbedringer på gården inkl. HMS tiltak for å klargjøre gården for å ta imot brukere og for å bli godkjent IPT-tilbyder
4. Kontakt med Inn på tunet Nordland SA
5. Hvordan gå frem for å gjøre sitt første innsalg
6. Kontraktsinngåelse og samarbeid med kjøper
7. Aktivt tilbud på gården

Konkret innhold:

Det må først kartlegges hva som er de naturlige steg i denne prosessen ved å kontakte tilbydere i Nordland som nylig har gått gjennom denne prosessen.

Kontakte filmmiljøer eks. Filmhøgskolen i Kabelvåg for aktuelle personer til å lage manus, gjennomføre filminnspilling, redigering/klipp mm.

Velge innspillingssted for filmen. Få tak i skuespiller og/eller statister til filmen.

Gjennomføre innspilling av filmen.

Planlegge og gjennomføre lansering av filmen regionalt med et eget lanseringsarrangement for gårdbrukere og godkjente IPT-tilbydere.

Prisberegning:

150 000 kr basert på erfaringstall fra lignende tiltak. Eksempler på timeprisene under forutsetter at det brukes filmhøgskole studenter eller tilsvarende

- Forarbeid/manus 600 kr/t
- Innspilling 800 kr/t
- Etterarbeid/klipp 800 kr/t
- Leie av utstyr

- Kostnader knyttet til personene som skal bidra i filmen (reise, opphold, mat og honorar)
- Lansering og promotering av filmen

Sum film: 150 000 kr

Synliggjøring:

Filmen skal distribueres til gårdbrukere i Nordland og øvrige fylker i Norge.

Tiltak 5

Navn på tiltaket: Godkjenningkurs for gårdbrukere som ønsker å bli godkjent Inn på tunet-tilbyder	
Mål for tiltaket: Sørge for at pilotkommunene får flere godkjente Inn på tunet-tilbydere	
Beskrivelse av tiltaket: I samarbeid med Norsk landbruksrådgiving Nord-Norge og Inn på tunet Nordland SA skal det gjennomføres et godkjenningkurs for gårdbrukere som ønsker å bli godkjente Inn på tunet-tilbydere	
Resultatmål: Gjennomføre et godkjenningkurs for gårdbrukere i pilotperioden	Effektmål: Flere godkjente Inn på tunet-tilbydere i pilotkommunene og i Nordland
Tema: Norsk Landbruksrådgiving har god erfaring med å tilby kurs til gårdbrukere som ønsker å bli godkjente Inn på tunet-tilbydere. Det skal gjennomføre et 2-dagers kurs i Nordland, om mulig i en av pilotkommunene, med overnatting og arbeidsoppgaver under kurset. Kurset som skal tilbys er en videreutvikling av det opprinnelig Inn på tunet-kurset. Norsk Landbruksrådgiving Nord-Norge og Inn på tunet Nordland SA eventuelt også Inn på tunet Norge SA, skal være bidragsytere på kurset. Dersom kapasiteten tilsier det, vil kurset være åpent for gårdbrukere fra andre kommuner enn fra pilotkommunene og erfaringskommunen.	Konkret innhold: <i>Mål med kurset</i> Tilbyder, kjøper og bruker skal være sikre på at kvalitet og trygghet på gården er ivaretatt på best mulig måte. Få god kjennskap til Matmerk sitt kvalitetssystem for IPT. Kunne bygge opp og bruke kvalitetssystemet som dokumentasjons- og arbeidsverktøy. Få økt kunnskap om systematisk HMS-arbeid, og dekket krav om opplæring i HMS. Få kunnskap om ulike Inn på tunet- konsept, hvilke tjenester kan man levere og hvilke krav stilles. Få økt bevissthet om marked og kjøpsadferd hos kundene. Få kunnskap om prissetting og kontraktskriving, forretningsmodell og organisering. Ha god forståelse av etiske og moralske utfordringer ved eget tilbud, og bevissthet på egen rolle. Være klar til revisjon og godkjenning fra Matmerk etter kurset.
Prisberegning: Kursholdere: 50 000 kr Opphold og servering for deltakerne: 4 000 kr x 10 deltakere = 40 000 kr	

Reiseutgifter for deltakerne: inntil 3 000 kr x 10 deltakere = 30 000 kr

Sum godkjenningkurs = 120 000 kr

Synliggjøring: Nettsak på Fylkesmannens nettside om Inn på tunet, samt i Fylkesmannens nyhetsbrev om Inn på tunet

Tiltak 6

30

Navn på tiltaket:

Underveisseminar for piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»

Mål for tiltaket:

Erfaringsutveksling for alle som deltar i piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»

Beskrivelse av tiltaket:

Underveis i pilotperioden skal alle som er involvert i piloten møtes til et todagers, «lunsj til lunsj» seminar for å gjøre opp status og planlegge siste del av pilotperioden.

Resultatmål:

Gjennomføre et todagers «lunsj til lunsj» seminar for alle som er involvert i piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»

Effekt mål:

Økt kunnskap om kjøp av Inn på tunet-tjenester i og mellom alle involverte i pilotkommunene

Tema:

For å få mest mulig ut av piloten og alle de involverte, er det nødvendig med en felles samling for alle som er involverte i piloten underveis i pilotperioden.

Seminaret vil bestå av både en plenumsdel, og arbeid i mindre grupper bestående av kjøpere og tilbydere i pilotkommunene. I tillegg vil behov avdekket så langt i piloten, imøtekommes med faglige og inspirerende innlegg fra de eksterne samarbeidspartnerne.

Underveisseminaret vil kunne avdekke behov for endringer i planlagte aktiviteter, samt bygge nettverk mellom alle de involverte, og sist, men ikke minst skal dette være en arena for erfaringsutveksling.

Konkret innhold:

Underveisseminaret skal gjennomføres i en av pilotkommunene eller i erfaringskommunen.

Programposter vil kunne være følgende:

1. Erfaringer fra hver enkelt pilotkommune
2. Faglige innlegg fra Nord Universitet og Nasjonalt senter for Kunst og kultur i opplæringen
3. Presentasjon av pågående og kommende studentoppgaver
4. Prosessarbeid i grupper for pilotkommunene: status i kommunene og veien videre

Prisberegning:

Møtepakker: 2 dager x 50 deltakere x 600 kr = 60 000 kr

Reisekostnader for deltakerne fra pilotkommunene: 3 500 kr x 4 kommuner x 4 personer = 56 000kr

Overnatting: 1500 kr x 50 deltakere: 75 000 kr

Møterom / grupperom: 20 000 kr

Middag: 50 deltakere x 550 kr = 27 500 kr

Gaver til innledere: 5 000 kr

Sum underveisseminar = 243 500 kr

Synliggjøring: Innslag på regional radio, samt i lokalavisene i pilotkommunene og i regionale aviser

Tiltak 7

Navn på tiltaket: Utvikling av digitale Inn på tunet-ressurser til ressursbasen hos Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen	
Mål for tiltaket: Utvikle Inn på tunet-ressurser til bruk for alle som jobber med elever i grunnskolen i Norge	
Beskrivelse av tiltaket: I samarbeid med Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen, skal piloten utvikle digitale ressurser om Inn på tunet til senterets ressursbase	
Resultatmål: Lage Inn på tunet-ressurser til Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen sin ressursbase	Effekt mål: Økt kompetanse om Inn på tunet til ansatte i grunnskolene i hele Norge
Tema: Fylkesmannen i Nordland skal bruke erfaringene fra pilotkommunene og samarbeide med Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen om å lage digitale ressurser om Inn på tunet til elever i grunnskolen. De digitale ressursene som utvikles vil ligge tilgjengelig i senterets ressursbase https://kunstkultursenteret.no/ressursbase/ og vil kunne ha ulik form. Eksempelvis kan det være konkrete eksempler på undervisningsopplegg, ferdige presentasjoner, filmsnutter o.l.	Konkret innhold: <i>Temaer for de digitale ressursene vil kunne være:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hva er Inn på tunet? 2. Hvordan bruke gården som en alternativ opplæringsarena 3. Hvordan kan oppvekstsjefen i kommunen gå frem for å etablere et samarbeid med godkjent Inn på tunet-tilbyder 4. Inn på tunet brukt i den ordinære undervisningen i grunnskolen 5. Inn på tunet til elever med Individuell opplæringsplan 6. Inn på tunet som en del av enkeltemner i grunnskolen, slik som kunst og håndverk
Prisberegning: Innleid kompetanse på digitale læringsressurser: 50 000 kr Sum digitale IPT-ressurser: 50 000 kr	
Synliggjøring: Ressursene skal være tilgjengelig på nettsiden til Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen	

Tiltak 8

Navn på tiltaket: Etablere et nettverk av IPT-koordinatorer i Nordland
Mål for tiltaket: Sørge for at det til enhver tid er personer regionene i Nordland som har kunnskap om Inn på tunet og kan fungere som en førstelinjetjeneste for tilbydere, kjøpere og brukere.
Beskrivelse av tiltaket: Dette tiltaket er tenkt som pilotens exit-strategi og vil derfor bestå av ulike elementer. Dersom Nordland får tildelt en Inn på tunet pilot, vil dette være Fylkesmannen i Nordlands andre prosjektsatsing knyttet til Inn på tunet. Av erfaring vet vi at når den ene prosjektsatsingen etterfølges av den neste, så er det også sannsynlig at prosjektsatsingene ikke bringer på banen permanente ordninger når prosjektsatsingene tar slutt. Vi har derfor valgt å imøtekomme denne utfordringen gjennom å etablere et nettverk av Inn på tunet-koordinatorer i regionene i Nordland.

Hensikten er å etablere et nettverk bestående av en eller flere personer i hver region i Nordland, med utgangspunkt i regionrådinndelingen i Nordland: Sør-Helgeland (5 kommuner), Helgeland (7 kommuner), Indre-Helgeland (6 kommuner), Salten (8 kommuner), Lofoten (6 kommuner), Ofoten (6 kommuner, fra 1.1.2020 3 kommuner) og Vesterålen (4 kommuner). På den ene siden skal regionens IPT-koordinator være førstelinjetjeneste for tilbydere, kjøpere og brukere av IPT, og for gårdbrukere som ønsker å etablere IPT på sin gård, kommuner som ønsker IPT som en del av sitt tjenestetilbud, og brukere som ønsker et IPT-tilbud. På den andre siden skal nettverket være en møteplass for koordinatorene der deling av kunnskap og erfaringer mellom koordinatorene står sentralt.

Nettverket skal få tilbud om å delta på seminarer, konferanser og andre arrangementer i regi av Fylkesmannen der IPT er tema. Det skal ikke opprettes egne stillinger i regionen til dette arbeidet, men er tenkt som en funksjon som kan legges til en eksisterende stilling, eksempelvis folkehelsekoordinatorstillingen. Fylkesmannen leder nettverket, bidrar til at ny kunnskap og erfaring bringes ut til alle i nettverket, og bistår koordinatorene ved behov.

Resultatmål:

Etablering av et fungerende nettverk av IPT-koordinatorene med minimum 1 person fra hver region i Nordland som kan være førstelinjetjeneste i kommunene for IPT.

Effektmål:

Alle Nordlandskommunene tar kontakt med sin koordinator når de får henvendelser om IPT.

Tema:

Dette tiltaket har ulike elementer i seg:

1. Etablere nettverket
2. Å sørge for at nettverket til enhver tid har oppdatert kunnskap om IPT og kjennskap til IPT-gårder i sin region
3. Å bidra til kollegaveiledning: dvs. koble sammen kommuner som er interesserte i å lære mer om IPT med kommuner som har etablert IPT som en del av sitt tjenestetilbud, gjerne med besøk hos IPT-tilbyder(e)
4. Følge opp kollegaveiledningen og etablere en «fadderordning» for kommunene, slik at de kommunene som har erfaring med IPT som en del av sitt tjenestetilbud kan bidra med kunnskap og erfaring til de kommunene som ønsker å gå i gang / er i en tidlig fase av sin etablering av samarbeid.
5. Å gjøre nettverket kjent i Nordlandskommunene slik at de enkelt finner veien dit når det gjelder spørsmål om IPT.

Konkret innhold:

- Undersøke om der eksisterer andre fylker som har IPT-koordinatorene evt. lære av lignende type nettverk
- Finne engasjerte personer i Nordlandskommunene som kan være regionens stedlige IPT-koordinator. Starte med folkehelsekoordinatorene evt. andre koordinatorfunksjoner i kommunene
- Invitere til en felles samling for koordinatorene der de får kunnskap om IPT av eksterne foredragsholdere og får praktisk kunnskap gjennom besøk på godkjente IPT-gårder i Nordland.
- Det skal også arrangeres digitale samlinger for koordinatorene. På disse samlingene vil erfaringsutveksling og faglig påfyll / inspirasjon være på programmet.
- Nettverksbygging på samlingene vil også stå sentralt.
- Kollegaveiledning og fadderordning skal introduseres til IPT-koordinatorene som skal ta dette videre til sin region
- Koordinatorene skal få muligheten til å delta på 3 av fellestiltakene i regi

	<p>av piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fylkesmannen skal kjøpe inn og distribuere informasjonsmateriell om IPT til koordinatorene - Gjøre det kjent i kommunene hvem som er IPT-koordinator dvs. markedsføre nettverket og koordinatorene - Det skal utvikles en Facebook-side eller lignende for koordinatorene
<p>Prisberegning: Innkjøp og distribusjon av informasjonsmateriell til koordinatorene: 10 000 kr</p> <p>1 fysisk samling for koordinatorene i nettverket med besøk på flere Inn på tunet-gård med følgende kostnadselementer: reiseutgifter, overnatting, dagpakker/leie av møtelokale, lunsj og middag, transport (leie av buss), betaling på besøkspunkter, eksterne foredragsholdere): 7 koordinatører x (3000 kr + 1500 kr + 1300 kr + 1000 kr) + 10 000 kr + 2000 kr + 10 000 kr = 69 600 kr</p> <p>Reiseutgifter, samt overnatting og bespisning på 3 arrangementer i regi av piloten: 7 koordinatører x (3 000 kr + 2 500 kr) x 3 = 115 500 kr</p> <p>Sum etablering av nettverk av IPT-koordinatorer: 185 100 kr</p>	
<p>Synliggjøring: Nettverket skal synliggjøres i lokale aviser, sosiale medier, evt. i regional tv/radio</p>	

Tiltak 9

<p>Navn på tiltaket: Avslutningskonferanse for «Inn på tunet i Nordlandskommunene»</p>	
<p>Mål for tiltaket: Bringe all ny kunnskap og erfaringer fra piloten til kjøpere, sluttbrukere og tilbydere av IPT-tjenester og inspirere/motivere økt bruk av Inn på tunet i grunnskolen.</p>	
<p>Beskrivelse av tiltaket: Ved pilotperiodens slutt skal det arrangeres en regional avslutningskonferanse for alle som har vært involvert i piloten; fra de deltakende pilotkommunene, fra erfaringskommunen, eksterne samarbeidspartnere, studenter, følgeforskere, Nordland fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland. I tillegg vil alle i Nordland som ønsker å lære av erfaringene og kunnskapen fra piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene» få delta.</p>	
<p>Resultatmål: Gjennomføre en avslutningskonferanse med inntil 100 deltagere fra Nordland</p>	<p>Effektmål: Økt kunnskap om Inn på tunet til elever i grunnskolen.</p>
<p>Tema: Det skal gjennomføres en to-dagers avslutningskonferanse som har til hensikt å presentere kunnskap og erfaringer fra pilotarbeidet.</p> <p>Programmet for avslutningskonferansen skal lages etter innspill fra de deltakende pilotkommunene, erfaringskommunen, de</p>	<p>Konkret innhold: Avslutningskonferansen skal ledes av innleid ekstern møteleder/konferansier med Fylkesmannen i Nordland som teknisk arrangør.</p> <p><u>Eksempler på mulige programposter:</u> <i>Erfaringer fra arbeidet i pilotkommunene</i> Hvordan har arbeidet vært utført i pilotkommunene og hva har blitt resultatet:</p>

<p>eksterne samarbeidspartnerne, studenter og følgeforskere.</p> <p>Avslutningskonferansen skal om mulig arrangeres i en av pilotkommunene eller i erfaringskommunen i piloten.</p>	<p>perspektiver fra kjøpere, tilbydere og om mulig brukere av Inn på tunet-tjenester</p> <p><i>Hva har følgeforskerne funnet ut?</i> Har de funnet svaret på Landbruksdirektoratets spørsmål til pilotene?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke utfordringer innkjøper møter de første gangene de kjøper inn IPT-tjenester. Herunder innkjøpskompetanse og forankring hos politikere og kommuneledelse. • Hvilke kriterier innkjøperne vektlegger når de velger hvilke IPT-leverandører de skal bruke. • Kvalitet og kostnader ved bruk av IPT-tjenester sammenlignet med tilbud i egen regi. Det er ønskelig at kvalitetsvurderinger fra et brukerperspektiv, opplevelse og nytte av tilbudet, tas inn i kartleggingen. <p><i>Vise konkrete resultat av piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene»</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Film om hvordan bli godkjent Inn på tunet-tilbyder - Film om Fagfornyelsen og Inn på tunet - De digitale Inn på tunet-ressursene i databasen til Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen <p><i>Presentere de regionale Inn på tunet-koordinatorene</i></p>
<p>Prisberegning: Basert på erfaringstall fra lignende konferanser: 350 000 kr <i>Kostnadselementer vil være:</i> Overnatting, dagpakker, og middag og reisekostnader for deltakerne i piloten Møterom/grupperom Gaver til innledere Innleid møteleder og innleide foredragsholdere Sum avslutningskonferanse: 350 000 kr</p>	
<p>Synliggjøring: Innslag på regional og nasjonal TV/radio, og regionale aviser.</p>	

Såing, dyrking og høsting er en av mange aktiviteter som elevene kan ta del i på en Inn på tunet-gård. Foto: Ingrid Roaldsen, Fylkesmannen i Nordland

«Verktøykassa for kommunene»

Tiltak 10

<p>Navn på tiltaket: «Verktøykassa for kommunene»</p>	
<p>Mål for tiltaket: Skreddersydde tiltak til de deltagende kommunene skal sikre en best mulig gjennomføring av piloten og målsettingene i denne.</p>	
<p>Beskrivelse av tiltaket: Hver pilotkommune vil få utdelt en verktøykasse bestående av ulike tiltak som de velge blant, slik at tiltakene kan skreddersys behovene til den enkelte kommune.</p>	
<p>Resultatmål: Tilby hver pilotkommune og erfaringskommunen en verktøykasse med ulike tiltak som de fritt kan velge imellom tilpasset behov og ønsker i den enkelte kommune.</p>	<p>Effektmål: Gjøre kommunene godt rustet til å bruke Inn på tunet som en del av undervisningen til elevene i grunnskolen</p>
<p>Tema: Verktøykassa vil bestå av ulike tiltak med ulik prislapp. Totalt kan hver enkelt kommune «kjøpe» tiltak for 200 000 kr. Det vil også være anledning for kommunene å samarbeide om tiltak, for på den måten å få mer igjen for pengene sine. Dette kan eksempelvis være samarbeid om en felles studietur. Fylkesmannen i Nordland ved prosjektgruppen vil bistå kommunene i utformingen av de enkelte tiltakene, for å sikre at de skreddersys den enkelte kommunes behov. I tillegg vil Fylkesmannen sørge for at nødvendige eksterne ressurser og samarbeidspartnere tas med.</p>	<p>Konkret innhold: <i>Innholdet i verktøykassa</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informasjonsmøte i kommunen om a) Inn på tunet b) Fagfornyelsen c) Hvordan organisere Inn på tunet som en del av kommunens tiltaksmeny med eksempler fra andre kommuner inntil kr 15 000 2. Dagsseminar om Fagfornyelsen og mulighetene som ligger i å benytte Inn på tunet til elevene i grunnskolen inntil kr 20 000 3. Rådgiving og veiledning gitt av Norsk Landbruksrådgiving Nord-Norge til gårdbrukere som ønsker å bli godkjent Inn på tunet-tilbyder inntil kr 20 000 4. Faglig rådgiving om Fagfornyelsen og Inn på tunet fra fagpersoner fra Nord Universitet og/eller Nasjonalt senter for

	<p>kunst og kultur i opplæringen inntil kr 30 000</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Studietur til andre kommuner i eller utenfor Nordland for å lære mer om Inn på tunet til elever i grunnskolen inntil kr 100 000 6. Få en mentor i erfaringskommunen eller en annen kommune som kan bistå pilotkommunen for å få etablert og igangsatt Inn på tunet til elevene i grunnskolen inntil kr 50 000 7. Administrering og koordinering som bidrar til at kommunen etablerer et samarbeid med en eller flere Inn på tunet-tilbydere om et tilbud til elever i grunnskolen inntil kr 50 000
<p>Prisberegning: Budsjett for å kjøpe utvalgte tiltak i verktøykassen: 4 pilotkommuner + erfaringskommunen x 200 000 kr = 1 000 000 kr Sum verktøykasse = 1 000 000 kr</p> <p>Synliggjøring: Lokalaviser i de enkelte pilotkommunene og i erfaringskommunen</p>	

Fylkesmannen i Nordland inviterte Bodø kommune til informasjonsmøte desember 2018.
 Foto: Marianne Bakos, Fylkesmannen i Nordland

Følgforskning

Tiltak 11

Navn på tiltaket: Følgforskning	
Mål for tiltaket: Studere gjennomføringen av piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene» og sørge for å besvare spørsmålene som Landbruksdirektoratets utlysning stiller.	
Beskrivelse av tiltaket: Det skal legges ut på anbud på følgforskning på piloten i Nordland. Følgforskningen vil gi kunnskap om denne spesifikke piloten for Inn på tunet til elever i grunnskolen i Nordland, som vil være overførbart til andre kommuner i Norge. I tillegg vil følgforskningen kunne bidra med kunnskap om arbeidsmetodene som Fylkesmannen benytter i sitt utviklingsarbeid.	
Resultatmål: Gjennomføre følgforskning på piloten «Inn på tunet i Nordlandskommunene».	Effektmål: Økt kunnskap om kjøp av Inn på tunet-tjenester til elever i grunnskolen.
Tema: I påvente av om Nordland vil få tildelt pilot eller ikke, skal det arbeides med utlysning av anbud på følgforskning på piloten. Kunnskap til både Inn på tunet regionalt og nasjonalt, samt bruk av alternative læringsarenaer til elever i grunnskolen, vil kunne bli etterspurt i anbudet. Forskere skal følge piloten fra oppstart til avslutning gjennom å delta på fellestiltakene, samt være i kommunene og følge arbeidet med å etablere Inn på tunet som et tiltak til elevene i grunnskolen. Følgforskningen skal etter endt pilotperiode, levere en rapport som beskriver funnene av følgforskningen, samt svar på spørsmålene stilt av Landbruksdirektoratet i utlysningen.	Konkret innhold: Følgforskningen skal blant annet kunne svare på spørsmålene stilt av Landbruksdirektoratet i utlysningen av pilotene. Dette er: <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke utfordringer innkjøper møter de første gangene de kjøper inn IPT-tjenester. Herunder innkjøpskompetanse og forankring hos politikere og kommuneledelse. • Hvilke kriterier innkjøperne vektlegger når de velger hvilke IPT-leverandører de skal bruke. • Kvalitet og kostnader ved bruk av IPT-tjenester sammenlignet med tilbud i egen regi. Det er ønskelig at kvalitetsvurderinger fra et brukerperspektiv, opplevelse og nytte av tilbudet, tas inn i kartleggingen.
Prisberegning: Følgforskning 1 200 000 kr Sum følgforskning = 1 200 000 kr	
Synliggjøring: Rapport fra leverandør av følgforskningen, samt på nettsiden til Fylkesmannen i Nordland	

Kostnadsplan og finansieringsplan

Kostnadsplanen og finansieringsplanen som presenteres i dette avsnittet, har tatt utgangspunkt i Landbruksdirektoratets maler i søknadsskjemaet til pilotene. Personalkostnadene som presenteres utgjør samlet en 100 % stilling pr. år i piloten. Innbefattet i personalressursene er da prosjektleder i 50 % stilling, 3 prosjektgruppedlemmers arbeid med piloten, styringsgruppe bestående av 7 personer fra Fylkesmannen i Nordland og Nordland Fylkeskommune, i tillegg til prosjektadministrasjon ved Fylkesmannens økonomiavdeling, samt prosjektstøtte fra seksjon regional

utvikling ved Landbruks- og reindriftsavdelinga hos Fylkesmannen i Nordland. Landbruks- og reindriftsavdelingen hos Fylkesmannen i Nordland vil selv stå for kontorutgifter og lønn til prosjektlederen i pilotperioden. De øvrige involverte avdelingene hos Fylkesmannen; Helse- og omsorg, Oppvekst- og utdanning, og Sosial- og vergemål vil stå for kontorutgifter og lønn til styrings- og prosjektgruppemedlemmene. Andre driftskostnader er knyttet til gjennomføringen av hvert enkelt tiltak i piloten, samt «Verktøykassa til kommunene» og følgeforskningen. Nordland fylkeskommune dekker sin deltakelse i styringsgruppen.

I finansieringsplanen viser vi til egenfinansiering fra Fylkesmannen i Nordland, tilskudd fra Nordland Fylkeskommune og pilotmidlene. Ettersom dette er en pilot, er det lagt opp til at piloten skal dekke utgifter til deltakerne i piloten inklusive reisekostnader. Dette vil gjelde for alle deltakerne fra pilotkommunene og erfaringskommunen, samt eksterne samarbeidspartnere.

Tabell 4. Personalkostnader

Personal- og indirekte kostnader	Sats, kr/t	Timer/år	2020, kr	2021, kr	2022, kr
Prosjektleder	400	787,5	16 000	315 000	315 000
Prosjektgruppe utenom prosjektleder	400	362,5	8 000	145 000	145 000
Styringsgruppe: representanter fra Fylkesmannen i Nordland og Nordland Fylkeskommune	400	110		44 000	44 000
Prosjektstøtte	400	315	8 000	126 000	126 000
Kontorhold / overhead	160	1575	12 600	252 000	252 000
Personalkostnader, sum			44 600	882 000	882 000

*Ikke fakturerbare timer i piloten, men er tatt med for å synliggjøre pilotens totale omfang

Tabell 5. Totale kostnader

	2020, kr	2021, kr	2022, kr	Sum, kr
Personalkostnader, sum	44 600	882 000	882 000	1 808 600
Andre driftskostnader				
Tiltak 1		243 500		243 500
Tiltak 2		79 000		79 000
Tiltak 3		150 000		150 000
Tiltak 4		150 000		150 000
Tiltak 5			120 000	120 000
Tiltak 6			243 400	243 400
Tiltak 7		50 000		50 000
Tiltak 8		92550	92550	185 100
Tiltak 9			350 000	350 000
Tiltak 10		500 000	500 000	1 000 000
Tiltak 11			1 200 000	1 200 000
Kostnadsoverslag, sum				5 579 600

Tabell 6. Finansieringsplan

Finansieringskilder	2020, kr	2021, kr	2022, kr	Sum
<i>Pilotmidler Inn på tunet løftet 2</i>				3 000 000
Egenfinansiering				1 808 600
<i>Annen finansiering</i>				
Nordland fylkeskommune				771 000
Sum finansiering*				5 579 600

*Sum finansiering skal stemme med de totale kostnadene i budsjettet.

Risikovurdering

Det er tre forhold som er forbundet med risiko knyttet til piloten Inn på tunet i Nordlandskommunene. For det første, er risiko knyttet til kommunene som er valgt ut til å delta som pilotkommuner. Disse kan av ulike årsaker velge å trekke seg når piloten starter opp og kan bidra til å forsinke pilotarbeidet dersom det må rekrutteres nye kommuner. Imidlertid har vi forsøkt å minimere denne risikoen ved å gjennomføre digitale møter med lederne for oppvekst i de ulike kommunene, samt med de landbruksansvarlige. I tillegg har flere av de utvalgte kommunene erfaring med å samarbeide med Fylkesmannens prosjektgruppe ved at de har bidratt som gode eksempler på tiltak i vårt pågående prosjekt, eller som deltakere på tiltak. Vi har også valgt å ha med fire pilotkommuner, og er godt innenfor kravet som stilles om 2-5 kjøpere. Skulle én av kommunene velge å trekke seg, vil vi fortsatt ha mange nok til å gjennomføre piloten.

En annen risiko er knyttet til rekrutteringen av gårder som Inn på tunet-tilbydere. Dersom vi ikke får rekruttert gårder som ønsker å bli godkjente og starte med et tilbud til elever i grunnskolen, vil det bli utfordrende å oppnå pilotens målsettinger. Risikoen er redusert ved tett dialog med de landbruksansvarlige i kommunene som har kartlagt potensialet blant gårdbrukerne for nye tilbydere før vi valgte ut kommunene. I tillegg skal piloten ha et tett samarbeid med Norsk landbruksrådgiving Nord-Norge, som skal følge opp enkeltgårdbrukere så vel som arrangere godkjenningkurs for disse. Piloten legger også opp til at gårdbrukerne ikke skal måtte betale for denne type veiledning og kurs, for å øke motivasjonen til å bli godkjent tilbyder.

En risiko vi ikke kommer utenom er knyttet til covid-19 og pandemien som er pågående. Piloten vil til enhver tid følge gjeldende smittevernregler og vil om nødvendig tilpasse tiltak og aktiviteter deretter. Dette vil kunne føre til forsinkelser i tidsplanen for gjennomføringen. Imidlertid er det lagt inn rom for endringer dersom dette kreves.

Litteraturliste

[Demensplan 2020 - Et mer aldersvennlig samfunn](#)

[Fabritius, M. K. og Vinogradov, E. \(2017\), *Gårdsbaserte omsorgs- og velferdstjenester i Nordland: Intervju av 19 tilbydere*. NF rapport 4/2017. Nordlandsforskning. Bodø](#)

[Kommunal- og regionaldepartementet & Landbruks- og matdepartementet. \(2013\). *Handlingsplan 2013-2017 Inn på tunet*. Oslo](#)

[Helse- og omsorgsdepartementet. Prop. 121 S \(2019-2024\). *Opptappingsplan for barn og unges psykiske helse \(2019-2024\)*. Oslo](#)

40

[Håndbok for kjøpere av Inn på tunet-tjenester](#)

[Meld.St.6 \(2019-2020\) *Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO*](#)

[Meld.St.30 \(2019-2020\) - *En innovativ offentlig sektor - kultur, ledelse og kompetanse*](#)

[Meld.St.31 \(2014-2015\) - *Garden som ressurs - marknaden som mål*](#)

[Meld.St. 19 \(218-2019\) *Folkehelsemeldingen - Gode liv i eit trygt samfunn*](#)

[Meld.St. 30 \(2015-2016\) *Fra mottak til arbeidsliv - en effektiv integreringspolitikk*](#)

[Nasjonal håndbok. *Dagaktivitetstilbud tilrettelagt for personer med demens*. Aldring og Helse](#)

[Nasjonal veileder. *Inn på tunet - gården som læringsarena for barn og unge*](#)

[NOU 2019:3. *Nye sjanser - bedre læring - Kjønnforskjeller i skoleprestasjoner og utdanningsløp*. Ekspertutvalget om kjønnforskjeller i skoleprestasjoner \(Stoltenbergutvalget\).](#)

[Regional plan for landbruk i Nordland 2018-2030 «Et bærekraftig og nyskapende landbruk i Nordland»](#)

[Regionalt næringsprogram for landbruket i Nordland RNP - 2019-2022.](#)

[Veileder for grønt arbeid. NAV](#)

FYLKESMANNEN I NORDLAND

Statens hus, Moloveien 10, Pb 1405, 8002 Bodø || fmnpost@fylkesmannen.no || www.fylkesmannen.no/nordland

